

NARODNI LIST

Izhaja vsak četrtek; ako je ta dan praznik, pa dan poprej. — Vse pošiljke (dopisi, reklamacije, vprašanja itd.) je pošiljati na naslov: „Narodni List“ v Celju. — Reklamacije so poštnine proste. — Uredništvo: Dolgo polje št. 1.

„Narodni List“ stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za Ameriko in druge dežele na leto 5 K 60 vin. Naročnina se plačuje vnaprej. — Posamezna številka stane 10 vin.

Oglasi se računajo po 16 vinarjev ena petična vrsta. — Pri večkratnih objavah znaten popust po dogovoru. Pristojbine za oglase je plačevati po pošti na naslov: „Narodni List“ v Celju.

**Srečno in veselo
Novo leto** želita vsem
prijateljem,
dopisnikom in naročnikom N. Lista
uredništvo in upravnništvo

„Usoda štajerskega dež. zbora“.

Pod tem naslovom poroča mariborska „Straža“ včeraj 27. t. m.: „Danes dopoldne ob 10. uri se je zbral Slovenski klub štajerskega deželne zbora k važni seji. Izdal se je naslednji komunikat: „Slovenski klub dež. zbora konstatira, da se mu še sicer do danes ni predložil delovni program, vendar izjavlja, da je voljan sodelovati v dež. zboru, ako večina zajamči, da bo izpolnila opravljene zahteve slovenskega prebivalstva, in ako ostane od novih doklad, katere nameravajo zvišati za celih 25% in jih uporabiti za večje učiteljske plače in druge deželne potrebe (med katerimi slovenske niso nikakor upoštevane), nedotaknjen zemljiški in hišni davek in ako se primerno varujejo najnižje stopinje pridobitinskega davka.“

Licitacija se je torej pričela. Kdo da več? Rezultat je mogoč le dvojen: ali bodo klerikalci brez vseh kompenzacij obstrukcijo opustili, ali pa — pride razpust in nove volitve.

V leto 1912!

Zopet stojimo ob koncu enega leta! Še nekaj ur — in prestopili bomo prag leta 1912. Ako se vprašamo: kakšni so uspehi našega naroda na Sp. Štajerskem v pretečenem letu, moramo le z žalostjo pritrditi člankarja v „Slov. Narodu“, ki pravi:

„Vsa znamenja na našem političnem in gospodarskem polju kažejo, da ne napredujemo, temveč da smo vsled slabih in naravnost izdajalskih voditeljev zašli na pot, ki ne vodi do narodove okrepitve in osamosvojitve, temveč ki vodi v gotov pogin. Odkar je pri nas na Slovenskem zagospodarila klerikalna stranka, je naš narod nastopil to nesrečno, pogubno pot. Naše narodne meje se vidno krčijo. In tudi v naših narodnih središčih so se naši narodni nasprotniki v zadnjih letih tako okrepili, da so postali skrajno nevarni za našo narodno bodočnost, za naš narodni obstoj.“

In kaj je temu krivo?

Vladajoča klerikalna stranka siloma uničuje v našem ljudstvu vsak kal narodne energije, (sile, odločnosti), ki je neobhodno potrebna v narodovem življenju. S tem pa, da postaja naš narod narodno mlačen, se tudi gospodarsko nikakor ne more povzdigniti do samostojnosti, temveč ostane vedno le nekako orodje, ki pospešuje razvoj in ukrepitev tuje gospodarske moči. Našemu narodu je klerikalna stranka popolnoma uničila čut narodne skupnosti, čeprav dobro ve, da so med Slovenci posamezniki gospodarsko preslabi, da bi mogli uspešno tekmovali s tujim kapitalom. Klerikalna stranka je pa izrekla svoje prokletje nad vsemi

tistimi, ki delujejo, da se odporna sila našega naroda zveča, da se spoje vsi raztreseni elementi našega naroda v eno samo silo, ki bo potem nedvomno uspešno tekmovala s tujimi silami ter se upirala tuji premoči.

Naš slovenski narod bi danes ne stal niti na sedanji stopinji svojega narodnega razvoja, da se niso ravno tisti elementi, nad katerimi je izrekla klerikalna stranka svoje prokletstvo, postavili v boj proti notranjemu sovražniku našega narodnega napredka. Ti narodni bojevniki so se popolnoma zavedli stališča, na katerem se nahaja naš narod vsled protinardne politike vladajoče klerikalne stranke. Toda žalibože so ti bojevniki še premalo močni, da bi na en mah strli vse notranje in zunanje sovražnike. Krivi so pa temu prav mnogo merodajni krogi, ki so poklicani za to, da dele pravico. Naš narod dozda še ni našel svojih pravic tam, kjer so mu zagotovljene po državnih osnovnih zakonih. Vodilni krogi v državi smatrajo slovenski narod za narod druge vrste, ki ima samo dolžnosti, pravic pa nobenih. In tudi za te najnavadnejše državljanske pravice se morajo boriti narodni bojevniki, ki so navdušeni za naš narodni napredek.

Ali naj tem besedam še kaj pridodajemo? Ne zdi se nam potrebno. Vprašajmo se ob koncu leta le še kot strankarji, kakšni so naši računi? Naša stranka je od svojega začetka sem stranka manjšine, stranka kritike, stranka kontrole nad delom večine. Kot taka smo imeli v letu 1911 pravzaprav ničesar izgubiti, ampak samo pridobiti. In če smo kot stranka pri letošnjih državnozbornih volitvah tudi izgubili savinjski mandat, je to le izguba posesti na eni strani, na drugi strani pa smo baš v tem boju zjeklenili stotine in stotine političnih značajev in s tem neizmerno pridobili. Pridobili pa smo tudi s tem, da po izgubi našega edinega državnozbornega mandata ne nosimo nobene odgovornosti več nad političnimi dogodki ter tem huje in ostreje lahko vršimo svojo pravico do kontrole nad delom one stranke, ki je prevzela vso politično moč in s tem tudi vso odgovornost. Nezmežug in slabotno v svojem mišljenjskem utroju se je pokazala klerikalna stranka, nezmožno za vsako pozitivno narodno in gospodarsko delo. Kar dela, je le trenutno in nestalno, in zato se bo vse to delo zrušilo sčasoma v prazen nič — na škodo sicer slovenskemu ljudstvu, vendar pa tudi v nauk, da narod ne sme nikdar zaupati svojih interesov ljudem bobnečih fraz in osebnim koristolovcem.

Mi bomo tudi v l. 1912 svojo nalogo odločnih zagovornikov ljudskih pravic strogo izvrševali. Brezobzirno se bomo bojevali proti škodljivcem gospodarskih in narodnih koristi našega ljudstva v nemškem in klerikalnem taboru. In prepričani smo, da nam bo to naše delo tudi v bodoče pridobivalo le prijatelje in somišljenike, ter da bomo tako tudi v l. 1912 napredovali in se jačili. Naše delo ne bodo mogoče fraze in bobneče besede, ampak tiho, mirno in vztrajno poučevanje ljudstva o njegovih pravicah v javnem življenju. To delo bomo vršili kot stranka v prvi vrsti v našem časopisu, pa tudi na zborovanjih in shodih. Z vsemu pa se bomo posvetili tudi izpopolnitvi in poglobitvi naše izobraževalne in gospodarske organizacije. Pod tem geslom stopimo, somišljeniki, v leto 1912!

Iz političnega sveta.

Cesar je zadnje dni zopet nekoliko obolel. Vendar pa ni bilo nič nevarnega in je cesar že zopet okreval.

Za pravice slovenskega jezika. Poslanec dr. Ravnihar je v državnem zboru dne 19. t. m. vložil interpelacijo, zakaj najvišje sodišče na Dunaju vkljub postavnim določbam v slučajih, v katerih je bila razsodba v prvi ali drugi inštanci izdana v slovenskem jeziku, razsodb in odločb še danes ne izdaja v slovensčini.

Kranjski deželni zbor je danes pričel z zasedanjem. Na dnevnem redu je poleg drugega deželni proračun za l. 1912, ki izkazuje 1 milijon 400.000 K primanjkljaja. Primanjkljaj je od lan-

jskega leta narasel za 100.000 K. Človek se mora začuden vprašati, kam devlje klerikalni deželni odbor deželni denar. In taki ljudje bi radi naprednjake učili gospodarstva!

S tripolitskega bojišča ni bilo zadnje dni skoro nobenih zanimivih poročil. Vendar pa e nastalo živahno gibanje čet na obeh straneh. Poroča se o praskah pri Dorni, Benghaziju itd. Vojsna sreča je zdaj na eni, zdaj na drugi strani. Seveda so si tudi poročila obeh nasprotnih poveljnikov vedno nasprotujoča. Vsak hoče vsakokrat biti zmagovalec. Iz Carigrada poročajo, da je turška vlada zankazala, naj se zaprejo vse italijanske banke in enaki zavodi. — Zopet se čuje, da namerava italijansko vojno brodogrje začeti obsežnejšo akcijo na morju.

Iz Perzije. Vladar je sporazumno z vlado razpustil državni zbor, ki ni hotel sprejeti pogojev Rusije. Perzijska vlada je nato pristala na ruske pogoje.

Francoski državni zbor je z 393 proti 96 glasovi odobril med Francosko in Nemčijo sklenjeno pogodbo zaradi Maroka.

Položnice

smo priložili današnji številki. Prosimo cenjene naročnike, naj se jih takoj poslužijo. Opozorjamo še enkrat, naj vsakrati natančno zapiše svoj naslov na položnico. Vsak naj tudi zapiše, ali je „star“ ali „nov“ naročnik. Prosimo vse cenj. naročnike, naj list takoj sedaj vnaprej plačajo, ker hočemo v tem oziru v letu 1912. upeljati strog red.

Upravnništvo.

Beleške.

Smešna baharija! „Slov. Gosp.“ se je v zadnji številki pohvalil, da je po več ko 40 letih obstanka končno prišel tako daleč, da bo s prihodnjim letom izhajal na 10 straneh. Naš list obstoji komaj šesto leto, pa smo že letos morali skoraj vsaki številki pridjati po 2 strani priloge, to je: izhajal je naš list že letos skoro celo leto na 10 straneh. Kdo torej napreduje? Mi pa naznanjamo cenj. našim prijateljem, da bomo prihodnje leto spravili list na tako višino, da bo začel čimprej redno izhajati na 12 straneh.

Cenjene dopisnike prosimo, naj nam ostanejo zvesti tudi v bodoče. Iz krajev, odkoder dozda nismo imeli mnogo dopisov, naj se dopisniki oglašijo. Hočemo jih za njihov trud odškodovati.

Za Ciril-Metodov obrambni sklad so se nadalje prijavili: 950. podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Šmarji pri Jelšah v spomin t. dr. Jos. Vošnjaka (nabrala in poslala 100 K); 951. okrajna posojilnica v Ormožu (poslala 200 K); 952. ženska podružnica v Ribnici (plačala 200 K).

„Vaterland“, edini nemški dnevnik, dunajski, ki je bil vedno pravičen naproti Slovincem, preneha koncem tega leta. Na njegovo mesto sami sebe priporočajo nemški krščansko socialni dnevniki, ki so proti Slovanstvu in zlasti naproti Slovincem čisto še bolj „štram tajč“ kakor ostali nemški listi. Mi priporočamo nemški dnevnik „Union“, ki izhaja v Pragi (Jungmanova ul. 31.) in ki krepko zastopa koristi avstrijskih Slovanov. O Slovincih je vedno dobro poučen, marljiv tolmač njih teženj. Priušša tudi prevode jugoslovanskih in slovenskih del, in ravno kar ima v dovršenem prevodu pripravljen Jurčičev roman „Erazem Tattenbah“, zgodovino nemškega plemiča, ki je hotel ustanoviti jugoslovansko kraljestvo, nekaj predhodnik novodobnega trijalizma!

Odborova seja „Matica Slovenske“ dne 20. decembra t. l. Matica čestita svojemu odborniku kot nanovo izvoljenemu županu ljubljanskemu. — Tisk Zemljevida slovenskega ozemlja napreduje, vendar Zemljevid pred enim letom najbrž ne bo natisnjen. — Knjige razen Letopisa so natisnjene in obsegajo 67 pol. Nakažejo se honorarji pisateljem in urednikom. — Deloma se določi program za l. 1912: Zbornik z različno vsebino, zlasti z Bibliografijo Šleibingerjevo za zadnjih 5 let; Narodne pesmi; Dostojevskega „Spomini iz mrtvega doma“, „Štajerska“ kot nadaljni del „Slovenske

zemlje" za sedaj ne more iziti; za ta spis bo treba najbrž dobiti drugega avtorja. — Poroča se o rredlogih glede Matičine petdesetletnice 1. literarne izložba kot nazoren pregled našega kulturnega razvoja do ustanovitve "Matičice"; 2. zgodovinsko znanstven spis o razvoju "Matičice"; Akademija. — Članarine za 1911 manjka še 2000 K.

Prof. dr. K. Braun pl. Fernwald na Dunaju, piše: »O znanih in gotovo odvajajočih učinkih Franc Jožef-ove grenčice sem se zelo mnogokrat prepričal in priporočam nje uporabo najtopleje bolnim ženskam.« 16

Slovenjegraški okraj.

Pri občinskih volitvah v Velenju so v vseh 3 razredih zmagali Slovenci.

Šoštanj. Drugi izkaz prispevkov za slovensko božičnico v Šoštanju priobčimo v prihodnji številki.

Okoli je izgubil. Delavec Martin Koželjek v Št. Florjani pri Šoštanju je razbijal s kladvom kamenje. Pri tem delu mu je zletel kosček kamna v oko in mu ga tako poškodoval, da je izgubljen.

Konjiški okraj.

Iz konjiškega okraja. Kakor ste svoj čas poročali, se je 21. junija peljal jurist Edvin Walthier iz Opatije v spremstvu šoferja Feliksa Lesjaka z avtomobilom iz Gradca v Ljubljano. Walthier je vodil avtomobil sam in vozil zelo naglo. Dasiravno je opazil v Tepini blizu Konjic pred seboj težko obložen voz s priprego, vendar ni vozil počasneje. Tako se je zgodilo, da je povozil 4letnega Janezka Jamnikarja, ki je tekel poleg voza, in ga na mestu usmrtil. Ne da bi se za nesrečo brigal, je Walthier v divjem diru pobegnil. Celjsko okrožno sodišče ga je obsodilo na 200 K denarne globe ali 20 dni zapore.

Iz Oplotnice. Slovenska stranka se je proti zadnjim občinskim volitvam v Oplotnici, pri katerih so zmagali nemškutarji, pritožila. Kakor poroča "Slovenski Gospodar", še odgovora nemškutarjem na ljubo vedno ni.

Brežiški okraj.

Iz Kapel. Umrl je posestnik Jožef Žmavc, star krog 50 let, dne 22. dec. v Gradcu. Bil je jako razumen mož, svoje čase znan kmečki govornik. Njegovi bratje so eden trgovec v Rajhenburgu, drugi inšpektor knežjih domen v Nemčiji, tretji znani učenjak, uradnik v vsučiliški knjižnici v Pragi.

Verače. "Kadar zakroka gavran, potihnejo ptice po gozdu; kadar se dere bahač, modri možaki — molče!" Te besede so mi prišle na misel, ko sem čital krokačji članek onemoglega zlobnega dopisnika v "Slov. Gospodarju". Obupni položaj domišljavega dopisnika v "Slov. Gospodarju" si lahko mislite. Klerikalno življenje v Veračah ne odgovarja nobeni morali. Klerikalni pristaši se kažejo povsod, v zasebnem, kakor v javnem življenju, z lahkomišelnega, celo smešnega stališča. Nervoznost teh "idealnih" ljudi je povsod znana po svojih nasledkih. V neki najbolj klerikalni hiši je ljubosumna gospodinja iz službe zapodila več služabnic, boječ se za svoje pravice, zagotovljene ji pred oltarjem. V teh hišah je "Slov. Gospodar" pravi evangelij, ki poučuje ljudstvo o "nesebičnosti", o "idealih" in o "vzorih". Tudi "Štajerc" igra v teh hišah veliko ulogo. Seveda sledi "pobožno" ljudstvo dejansko tem "idealom" in "vzorom", "katoliškega" "Slov. Gospodarja", ne

zmeneč se zato, da pride v nasprotje z moralo in — katekizmom. O tem je deloma že pisal "Nar. List" in klerikalni mogotci so se vrgli z vso silo na dopisnika "N. L." in naprednjake. Preiskavali so naše življenje in spoznali z obupom, da nam ne morejo očitati stvarnega ničesar. Kristus je rekel: "Kedo izmed Vas me bode greha prepričal?" In vi, ki "živite" vendar po Njegovih večnosvetih naukih, morete-li tako reči? V svojem napuhu ne vidite svojih zmot, sovraštvo do bližnjega vam je prevzelo um in srce, ki je postalo nedovzneto za ljubezen in poboljšanje. Kaj nam prinese razpor? Pustite svoje fanatične nazore in pripravljeni smo vam seči v roko in na podlagi vzajemnosti bomo delovali za skupni blagor. Tako nam bode prineslo novo leto mnogo uspehov, pokoja in — mir, ki ga bode pogrešali tako dolgo, dokler boste sledili "Slov. Gospodarja" umobolnim frazom. Srečno Novo leto vsem somišljenikom želi — Selski.

Celjski okraj.

Iz Celja. Centralna komisija za zgodovinske spomenike je dovolila za popraviljanje Starega gradu pri Celju 700 K.

Iz Celja. Na Graški cesti se mislita naseliti v prostorih, kjer je prav žalostno končal nemški špecerist Hans Wogg, zopet dva Nemca. To je zares občudovanja vredna podjetnost v časih, ko se Slovenci nemških trgovin vedno dosledneje izogibljejo. Če celjski nemški trgovci v svojem gremiju lahko izhajajo, gotovo lahko tudi v svojih trgovinah brez slovenskih strank. — Obesil se je magistratni sluga Planinc zaradi žalostnih rodbinskih razmer. Mož si je že enkrat poskusil s strupom vzeti življenje.

Iz Vranskega. Pri seji okr. zastopa dne 11. grudnia se je sklenilo, napraviti okrajno cesto II. vrste od drž. ceste pri Bočaku do pošte pri Borštarnju; potem vsprejeti med okrajne ceste občinsko cesto v Braslovčah od trga do okrajne ceste pri Krancu v progi na kolodvor Polzela. Priklad se bo pobiralo po 55%. Potrošilo se je za leto 1911 za gramoz 13.528 K, za orodje 138 K, za delavce 1789 K, za cestarje 2244 K, za objekte 1126 K, za ceste torej okroglo 18.826 K. Občine bodo pobirale sledeče doklade: Vransko, Jeronim, Gomilška in Grajska vas po 60%, Braslovče in Prekopa po 100%; Polzela 99%; Št. Jur ob Taboru po 100%; Reka 120%.

Iz Vranskega. Mesto venca pokojnemu učitelju Rudolfu Vrablu sta poslala: Jos. Rotner, c. kr. dež. sod. svetnik v p., na Podružnično družbo sv. Cirila in Metoda na Vranskem 10 K; Anton Svetina, c. kr. notar, občini Vransko za uboge 10 K.

Iz Trnovelj pri Celju nam poročajo: Posestnika A. so zaprli na 6 mesecev zaradi nedovoljenih zvez s pastorko, ki se čuti sedaj mater. Proti zaprtemu A. pa je vložena sedaj še ena ovadba zaradi zločina po § 147 kaz. zak. Dal je namreč pastorki v vino neko sredstvo, da bi otroka odpravil, ne da bi pastorka za to vedela.

Iz Galtelje. Vsak verni katoličan (bodisi klerikalec ali narodnjak) se rad poda v adventnem času k spovedi in tako pričakuje vesele božične praznike in rojstvo gospoda našega Jezusa Kristusa. Tako sem se tudi jaz podal po svoji stari navadi k očetom kapucinom v Celje, da bi se obtožil svojih grehov preteklih kvater. Vse je šlo po redu; na zadnje prideva do besed o časopisih. Pater me vpraša, če čitam kaj časopise; odgovorim, da večidel vse slovenske; potem me vpraša, ali

tisti Narodni list tudi; odgovorim, da; tedaj pa skoči po koncu, kakor da bi ga seršen pičil; nekoliko časa molči, potem me pa vpraša, če mu obljubim, da ga ne bom več čital; odgovorim, da tega ne storim. Zopet mi drugič reče, če mu obljubim, da ga ne bom več čital, tedaj mi da odvezo grehov, drugače pa ne; odgovorim: saj je pravičen in hvalevreden list. Kakor bi trenil, zaloputne vratca na spovednici in spoved je končana, pa brez odveze. Vstrašim se, kaj tacega se mi še celo življenje ni prigodilo. Ker pa nisem vajen prenašati težko vest, se podam drugo jutro k domačemu gospodu župniku, in mu natanko in odkrito razložim, kaj se mi je prigodilo. Sivolasi usmiljeni starček se nekoliko nasmeje, potem mi pa takoj radevolje podeli odvezo grehov. Hvala Bogu, si mislim sam pri sebi, sedaj sem pa rešen, kajti mirna vest je največja sreča na tem svetu. Tisti pater, namesto da bi vljudno postregel, pa rajši ozmerja s priimkom: ti stari štor, ali si gluhi, in ga pusti pri spovednici po celo uro čakati, sam pa se bavi zunaj pri zidarjih. Gospode kapucine pa prosim, naj bojo prihodnjič bolj usmiljeni v spovednici, sicer bo imel enkrat ž njimi neskončno pravični Bog oster in natančen račun. Quidam.

Iz Št. Lenarta nad Laškim. "Slov. Gosp." je v št. 51 prinesel svojim ostrizenim "bravcem" sila duhovito pripoved o šentlenarskih lovcih in neki sovi. Toda splošno znani "Gospodarjev" dopisnik je v dotičnem članku nekega čuka prezrl ali ga pa namenoma pozabil. Omenjeni čuk je namreč začel z neko dolgokljuno štokljko koketirati, sova mu je prišla na sled in raditega je ubogemu čuku prejšnjo naklonjenost odpovedala. Kako prijetno bi bilo, ako bi se vresničila pesemca: "Čuk sedi na veji, sova na kamenji, sova čuka miga, vzemiva se še midva." A prišla je dolgopeta štokljka in vnučila vse upe. — Mnogo ljudi je mnenja, da je štokljka pri rojstvu nekake posredovalka, čuk in sova pa ozuanjevalca smrti. "Gospodarjev" vsevedni dopisnik bode gotovo tako prijazen in bo v eni prihodnjih številki to bajko pojasnil in tudi kaj omenil o prej zamolčanem — čuku.

Luče. Preiskava, katera se je uvedla proti gospodu Janezu Strmčniku, krojaču v Lučah, zaradi zastrupljenja psov, se je izkazala kot popolnoma neutemeljena in je bila ustavljena. Cela reč je izvirala iz tega, ker sta vidla dva orožnika zvečer g. Strmčnika z lučjo pred hišo in sta pezneje našla na onem kraju neko kost, o kateri sta sumila, da je zastrupljena in psom nastavljena. Sodna preiskava pa je dognala, da ne samo kost ni bila zastrupljena, ampak da se sploh ne da navesti proti g. Strmčniku niti najmanjšega, kar bi ga utegnilo osumiti. Mi svojo tozadevno notico z veseljem popravljamo in prosimo g. dopisnike, naj nam ne pošiljajo prenapljenih poročil.

Nova Štifta pri Gornjemgradu. V zadnji št. "Slov. Gospodarja" piše znani dopisnik od tod, da "liberalci" lažejo in glodajo klerikalce v "Nar. Listu", ter jim konečno kliče "pamet! pamet! kje si?" Mi pa dotičnemu dopisniku zakličemo, da ne gloda kot glodavci, nego obgrize skoraj vsakega v naši fari kot stekel pes, potem pa se strese in devlje krivdo na druge. Naj gleda, da se on skoraj kje sreča s pametjo, da ne bode že skoraj vsak človek in celo otroci pri nas govorili, češ, da ni pri pravi pameti. — Se razumemo?

Nova Štifta pri Gornjemgradu. "Slov. Gospodar" prinaša v zadnji številki nekaj odgovor na baje pol ducata dopisov v "Nar. Listu", v katerih se baje laže o klerikalcih. Mene vsi drugi

LISTEK.

Sanje učitelja Matijčeka na božični večer.

Bil je zopet božični večer. Učitelj Matijček je sedel sam zamišljeno v svoji sobici. Zunaj mraz, znotraj mraz. Svoje ljube je spravil že k počitku, ko jim je razdelil majhna božična darilca izpod božičnega drevesca. Premišljeval je o svoji nemili osodi. Vzame časnik v roke, da bi zvedel, ali se bo kmalu njemu in njegovim soprotnom pomagalo, da se bodo uredile učiteljske plače. Prelistuje in čita o državnem zboru, o sklicanju deželnega zbora. Povsod se baje kaže naklonjenost do učiteljskega stanu, le ena stranka, stranka božjih namestnikov, kaže vedno mrkel obraz, mrzlo srce za učiteljske trpine. "Nič ne bo, vsi upi so zastoj!" vsklikne Matijček. Zamisli se v preteklost in prihodnost, položi svojo trdno glavo na mizo in kmalu trdno zaspi. Sanje ga peljejo v druge kraje. V sanjah stoji naenkrat pred nebeškimi vrati, pri katerih že nekdo čaka. Ta je bil oblečen v dolgo črno haljo ter je imel okoli vratu poseben kolir. Zdaj potrkva oblastno na nebeška vrata, ktera se kmalu odpró. — Sv. Peter pogleda ven in vpraša, kdo da je, ki tako samooblastno zahteva vstop v nebeške prostore. Mož v dolgi halji odgovori samozavestno: "Namestnik sem živega Boga, kterege nauke sem učil in razširjal hudobnemu svetu!" Sv. Peter pa odgovori: "Danes je sveti večer in danes angelji spuščajo v sveta nebesa! Po kakaj nekoliko, morebiti se izpolni tvoja želja!" — Čez trenutek se razsvetli ves prostor in zasliši se glas mil in čist, kakoršnega še ni slišal nobeden zemljan in vpraša:

"Katero zasluge imaš, da hočeš ravno danes, na sveti večer priti v sveti raj?" Mož pred vrati začne govoriti: "Namestnik sem živega Boga. Dolgo let sem pasel duše v tej solzni dolini. Trpel sem mnogo, a plačila nisem imel nobenega. Vem, da me čaka nebeško plačilo!" In zopet se zasliši glas mil in čist kot od srebrnega zvona ter reče: "Res si pasel duše blizo štirideset let, a kakó si jih pasel. Zapisano je vse, le slušaj me zdaj: Če molil si, nisi molil zastonj; če pisal si kaj, nisi pisal zastonj; če pridigal si, ozmerjal si ljudi; če si kam se podal, si se nobel peljal; če si spovedoval, si politiko uganjal; kadar si miloščino dajal, si krajcar iskal; kadar si bil kam povabljen, si bil ves ošabljen; moj dragi, ti si svoje plačilo sprejel. Si se vsedel h kosilu, ki je bilo vsikdar obilo; šel pozno si spat, ker si moral kvartat; če kdo pozno po spoved je prišel, tega nisi rad slišal; si rad se po vrta sprehajal, se v mislih s posvetnim naslajal; gostilne si ljubil, da bi se pogubil; tvoj prižnični glas ni bilo druga, kakor "jaz". Moj dragi, ti si svoje plačilo že davno sprejel. Vsak mož poštenjak bil je tebi bedak, le grdi hinavci tvoji so bili prijavci; si katekizem učil, pa mnogo zamudil; dišala ti je samo pečenka, nikdar pa medla krhlenka; cerkev, ki hiša je božja, kjer vsak je jednak, bogatin in trpin, je bila za tebe palača, kdor plača svitel cekin. — Si zmotil moj dragi se, tukaj za te prostora ni, le drugega poišči si!"

In zopet zasliši se glas, mil in jasno doneč: "Matija, naš dragi, kaj želiš pa ti, ki tako skromno za vrati stojiš in proseče skoz špranjo glediš?" — "Oj angelj nebeški, jaz revna sem para, za katero na zemlji nihče ne mara. Več let sem deco učil in mnogo hudega prebil. Če prosil sem za pošteno plačilo, se mi je vedno odgovorilo: Bog

Vam povrnil bo vse, saj veste, kam po smrti greste". — Odpro se široko vrata nebeška in angelj svitli stopi na prag ter reče: "Zares revček si mnogo trpel, ne da bi kakšno plačilo imel. Učil si nedolžne otročiče, dekliče in fantiče od ranega jutra do pozne noči. Si vztrajal v potrpežljivosti, nisi poznal nevošljivosti; ko sosed k bogati mizi se vsel, nisi večkrat vedel, ali boš kaj jel; pa tudi pri skromnem obedu nisi bil varen, kajti priletel je sosed razjarjen; z bičem v roki je kričal na te: to pa ne gre, da deca pe njivah nam leta in škodo tam dela druhal ta prokleta; al' boš jim kakšen strah dal in naše imetje varoval? — Če pisal si listič očetu, materi, da v šolo ne pride kateri, bil si proklet, vsak bil le za tvojo pogubo vnet; če prosil si za dostojno plačo, rekli so vsi, to kačo redimo na prsih svojih od žuljev krvavih svojih; para naj je repo in krompir, pa bo mir!" Res revež si bil, se malokdaj gostil, a plačilo te čaka zdaj, le vstopi v nebeški raj!"

In vstopil Matija je lahkinih korakov, ker štel je na roki čez pet tisočakov, in ko duri nebeške za njim se zapró, na ves glas Matijče zapoje tako:

"Oče nebeški, zdaj prišel sem v sveti raj,

Tukaj plačilo dobim, na vse posvetno pozabim!"

S teškim hropečim glasom poje v sanjah naš Matijček, ko njegova žena prestrašeno zakliče:

"Matijče, kaj ti pa je, saj se ti menda ne blede?"

Matijček se vzdrami. Pred seboj vidi časnik odprt, bere, postane bled kakor smrt:

"Paherjev in Waldnerjev predlog v finančnem odseku padel, slovenski klerikalci na Štajerskem obstruirajo dalje deželni zbor." "Torej še nič — oj zakaj sem se zopet zbudil!"

dopisi nič ne brigajo in tudi nisem z njimi v nikakršni zvezi, kar mi lahko sl. uredništvo popolnoma odkritosrčno potrdi —; (Gotovo! Op. uredništva.) samo vprašam še enkrat, kdo, kedaj in v kateri zadevi so se kmetje podpisovali, da niso vedli kaj? — To zahtevam, tudi s podpisom dotičnega g. dopisnika, da bodem vedel, imam li opraviti s kakšnim naobraženim in obenem poštenim nasprotnikom, ali z ničvrednim falotom, s katerim bi seveda takoj na drug način obračunal. Ivan Kelc, nadučitelj in bivši 20 letni tajnik.

Iz Nazarja ob Dretl nam z ozirom na naš dopis v št. 54 z dne 14. tm. poročajo, da g. Karol Gattinger ni bil v dotični družbi, kar s tem poročamo javnosti. Zadevo preiskujeta že crožništvo in pa oskrbnštvo grajščine.

Iz Sladke Gore. Pri nas je po dolgem boju bil za župana izvoljen klerikalec Buser.

Pri Novi cerkvi blizu Vojnika je izvolil napredni občinski odbor umevno tudi naprednjake v krajni šolski svet. Vsled tega pri klerikalcih — velika jeza. Kako ste domišljavi!

Sv. Štefan pri Šmarju. Drobinskega krčmarja Č. bi opozorili, naj ima svojega tatinskega psa lepo pripetega, da ne bodo nedolžni ljudje zavoljo te mrcine škode trpeli, nazadnje pa se še morali pustiti od Č. tožiti.

Iz Žusma. Ali se gospodu župniku zdi to krščansko in pošteno, da da kakemu človeku spričevalo, da je tat, ne da bi imel zato najmanjši dokaz?!

Sv. Štefan. (Javna zahvala.) „Društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb v šmarnem sodnem okraju“ je naklonilo tukajšnji šoli več tople zimske spodnje obleke, s katero se je za božičnico obdarilo dvaindvajset ubožnejših šentšefanskih šolarjev. Za velikodušen dar se v imenu teh omenjenemu društvu najiskrenejše zahvaljujem. Pav. Flerč, nadučitelj.

V Galleli pri Celju je vlomil dne 16. decembra ponoči nekdo v farno cerkev. V zakristiji je izpraznil nabiralnik, v katerem pa je bilo 30 posebej zaznamovanih vinarjev, da bi se v slučaju krađe lažje prijelo tatu. Vloma osumljen je neki mož, ki si je kupoval v bližnji gostilni s takimi vinarji zemlje.

Ker so bili sedaj vmes trije prazniki, so morali danes mnogi dopisi izostati, tako iz Kapel, Polzele itd.

Ptujski okraj.

Ormož. Naša kmetijska podružnica je pred zadnjo nedeljo pri Sv. Miklavžu prav uspešno zborovala, čeravno je oviralo slabo vreme. V šolskih prostorih se je zbralo lepo število gospodarjev in gospodinj. Zborovanje je otvoril načelnik podružnice g. Martin Ivanuša, ki je najprvo pozdravil vse navzoče in se spomnil pred kratkim umrlega uda tamošnjega farana g. Matjaža Pajtlar. Zborovalci so izrekli svoje sožalje s tem, da so se dvignili s sedežev. Prvi je predaval g. M. Jelovšek, živinorejski nadzornik iz Gradca, prav temeljito o živinoreji, o pravih klevih in gnojstvih itd. ter priporočal složno delovanje posebno pri živinoreji, ki je dober vir kmetovalca. Za tem gospodom je govoril g. F. Škrlec iz Vičane o gospodarskem napredku, pri katerem bi naj tudi gospodinje umno sodelovale. Priporoča strokovne spise in liste ter končno razkazuje novi sistem Alfa-brzoparnika s pocinkanim kotlom. Predsednik se obema predavateljema lepo zahvali, v kar pridruži vsi zborovalci. Ko še tajnik g. A. Porekar prečita in razjasni najnovejše odredbe in dopise podružnice in se oglasi nekaj novih udov, sklene predsednik važno zborovanje.

Sv. Bolfenk pri Središču. Lansko jesen smo poklicali znanega Vičanskega Škerleca, da nam je pojasnil prenovljenje travnikov, ter smo se takoj lotili tozadnega dela. Omenimo še, da smo si take uredbe na njegovem posestvu ogledali. Na priprošnje večih tukajšnjih posestnikov je prišel g. Škerlec zopet k nam dne 10. dec. t. l. ter nam prav ljubeznjivo govoril v šolskem poslopju po rani sv. maši o zboljšanju in napravi novih travnikov. Ko se je dotaknil v svojem poljudnem govoru gnojenja travnikov, je dejal, da nam bo v prvi vrsti in najbolje pomagala gnojnica do boljše krme, gnojnico pustiti v cestne jarke ali pa imeti v sredini dvora ribnik napolnjen z gnojico, kopališče za race in gosi, pomeni skoraj toliko kakor kruh iz miznice metati. Ako pravilno porabimo vso gnojnico in je še primanjkuje, tedaj se bližajmo umetnim gnojilom. Kako je z istimi ravnati, kedaj jih trositi, smo si tudi dobro zapomnili. Posebna hvala pa še gre g. Škerlecu tudi zato, ker si je travnike posameznih posestnikov ogledal na licu mesta in dajal tam iz lastne prakse nasvete za nadaljno delo. Bog plati!

Vičanci pri Veliki Nedelji. Podpisani želim iz srca vsem cenjenim čitateljem „Narodnega Lista“ zdravo in veselo Novo leto v najboljso zadovoljnost. Daj Bog v novem letu, da se razbistrijo nazori, da se odprejo srca blagim čuvstvom, in se ustali in utrdi med nami bratoljubje.

S pozdravom Vičanski Škerlec.

Iz Središča. Mesto učitelja na 6-razredni ljudski šoli v Središču (II. plač. razred) je razpisano. Prošnje na okrajni šolski svet ormoški.

Ljutomerski okraj.

Iz Ljutomera. Od dne 11. do 16. t. m. se je vršila komisionelna obravnava podrobnega načrta za železnico Ljutomer-Ormož. Železnica bo 21 kilometrov dolga in normalnotirna. Potek komisije je bil vobče povoljen; interesentje so izrazili samo željo, naj se zgradite postaji Ljutomer in Pavlovci ne samo za osebni, temveč tudi za blagovni promet. Namesto prispevkov interesentov sta okrajna zastopa Ljutomerski in ormoški prevzela odkup za gradbo železnice potrebnih zemljišč. Od strani merodajnih činiteljev se je dalo zagotovilo, da se bo železnico sprejelo v vladno predlogo o lekalnih železnicah. Ker bo štajerski deželni zbor bržčas tudi dovolil svoj prispevek, zato se bo menda že prihodnje leto pričelo z zgradbo.

Malanedelja. Kmetijska podružnica priredi v nedeljo, dne 7. prosinca 1912 gospodarsko predavanje o živinozdravstvu; govori okrajni živinozdravnik g. Supančič iz Žalca, o ravnanju z bolno živino. Živinorejci se vabijo k mnogobrojni udeležbi.

Mariborski okraj.

Iz Maribora. Novi ravnatelj gimnazije dr. Tominšek je dne 18. t. m. prevzel vodstvo zavoda. V Zg. Hočah je umrla nadučiteljeva hčerka gđc. Pavla Mejovšek. Naše sožalje.

V Dobrovelh pod Mariborom je umrl 84 letni Jožef Čander. Kot mnogoletni župan in šolski ogleda dobrovske šole si je pridobil za šolo in občino lepih zaslug. Bil je vedno zanesljiv in zaveden Slovenec.

V mariborskem političnem okraju so bili imenovani za provizorične učitelje, oziroma učiteljce: Makso Varl v Jarenini, Karl Urbič pri Sv. Jakobu v Slov. goricah, Friderik Vanda pri Sv. Marjeti ob P., Marija Vokač v Račah, Gizela Supanek na dekliški ljudski šoli v Slov. Bistrici, Peter Mavrič v Makolah, Maks Viher v Šmartnem na Poh., Janez Živko v Studenicah, Matija Janžekovič za prov. okr. pomožnega učitelja. — Kot suplente, oziroma suplentinje so nastavljeni: Jože Mithans za prov. šolskega vodjo v Breznem, Franciška Novak v Selnici, Franc Ramšak v Št. Petru pod Mariborom, Henrik Gödl v Razvanju, Marija Weber in Gusti Janežič na deški ljudski šoli v Slov. Bistrici, Ana Zorko v Makolah in Martina Kovačič pri Venčesu. — Def. učitelj v Črešnjicah A. Hribernik je imenovan za prov. šol. vodjo istotam.

Društvene in druge prireditve.

Silvestrov večer celjske „Čitalnice“, ki se vrši v nedeljo ob 8. uri zvečer v veliki dvorani Narodnega doma bo bogat na zabavi. Zato naj nihče ne izostane!

Silvestrov večer v „Sokolskem domu“ v Gaberljah se vrši kakor lansko leto tudi letos in sicer s sledečim sporedom: Godba, živa slika; „Dobrodošli, kedaj gremo domu?“, srečolov, petje in alegorija ob polnoči ter ples. — Začetek točno ob 7. uri zvečer. — Vstopnina 40 vin. za osebo. Ker zabave ne bode v nobenem oziru manjkalo vabimo vse okoliške in tudi mestne Slovence na to prireditev prav pristrčno ter kličemo vsem na veselo svidenje na Silvestrovem večeru v „Sok. domu“.

Psi kot čuvaji umetnin.

Louvre (beri Lúvr) je poslopje v Parizu, v katerem je zbirka slavnih umetniških del. Nedavno temu je bila tam ukradena slavna slika Monna Lisa, ki je sama reprezentirala ogromno premoženje. Zato so zdaj upeljali poleg nadzorovalnih uradnikov za ponočno stražo še posebej za to izučene policijske pse, ki imajo silno oster vonj, da izvahajo morebitnega tatu v najhujši temi.

Občni zbor „Slov. delavskega podpornega društva v Celju“ se vrši v soboto, dne 13. januarja 1912 ob 8. ri zvečer v prostorih gostilne „Stadt Graz“ s: edečim vspeedom: 1. Čitanje zapisnika; 2. tajniško poročilo; 3. blagajniško poročilo; 4. sprememba pravil; 5. volitev novega odbora; 6. slučajnosti. Ker je važna točka: sprememba pravil na dnevnem redu, je želeli polnoštevilne udeležbe članov kakor tudi nečlanov. Odbor.

Tel. društvo Sokol v Št. Pavlu pri Preboldu priredi v dvorani g. Vedenika v Št. Pavlu Silvestrov večer. — Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina za osebo 50 vin., preplačila se hvaležno sprejemajo.

Vabilo na veselico s plesom, ki se vrši na Novega leta dan v gostilni g. Ivana Špajzarja na Lavi pri Celju. Svira ciganska godba. Vstop prost. Začetek ob 3. uri popoldne. Vljudo so vabljeni vsi sosedje, meščani in okoličani. Posebna vabila se ne razpošiljajo. Preskrbljeno je za dobro pijačo in kuhinjo. Nikomur ne bo žal za denar. Za mnogobrojen obisk se priporoča gostilničar.

V Št. Rupertu na Gomilskem se vrši na Novega leta dan ob 3. uri popoldne v dvorani gostilne Brišnik veselica z veseloigrami: „Čitalnica pri branjevki“ in „Bratranec“, s petjem in glasbenimi točkami, srečolovom in prosto zabavo.

Prostovoljna pož. bramba v Gotovljah priredi v nedeljo, na starega leta ob 7. uri zvečer veselico z bogatim srečolovom v dvorani gosp. F. Malgaj. Za mnogobrojen obisk se priporoča odbor.

Gornjegrajsko učiteljsko društvo zboruje dne 6. jan. 1912 ob 10. uri dopoldne v šoli na Rečici. Ker so važne in zanimive zadeve na sporedu, ki bo objavljen pravočasno v stanovskem listu, ste vabljeni, da se polnoštevilno udeležite tega zborovanja. Odbor.

Iz Št. Jurja ob juž. žel. Kakor vsako let, tako tudi letos vabi odbor „Knjižnice Št. Jurja ob juž. žel.“ vse svoje člane na odkup novoletnih voščil. Vsak naj blagovoli podariti društvu mah dar za novo leto, in odbor društva bo preskrbel da čestita vsakemu osebno po svojem zastopnik ter tudi v časopisu vsem. Dotična pola se bo n novega leta dan razposlala in ob enem prispevka pobirali. Upajoč, da se vsi odzovejo temu vabilu se bilježi z odličnim spoštovanjem.

Odbor „Ljudske knjižnice Št. Jurja ob juž. žel.“ „Ljudska knjižnica v Št. Jurju ob j. žel.“ priredi na Silvestrov večer veselico v prostorih gosp. Alojz Nendla. Na sporedu je šaloigra „Tat vseh tatov“, živa slika in prosta zabava. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Vstopnina prosta. K obilni udeležbi vabi odbor.

Šoštanj. Šaleška čitalnica priredi kakor običajno Silvestrov večer s krajšo igro in alegorijo in vabimo tem potom kar najlepše k obilni udeležbi. Ljubezen do rodne grude, samozavest in veselje do dela naj bodo rojenice novega leta!

Šoštanj. Na Sv. treh kraljev dan t. j. 6. januarja 1912 zvečer vrši se večja veseloigra in ples, dne 7. januarja popoldne pa ponove naši šolarji igrice „Palčki“ v prid harmoniju, ki se mora nabaviti za našo narodno šolo.

Iz Maribora. V nedeljo, dne 24. t. m. ste priredili podružnici „Družbe sv. Cirila in Metoda“ in „Slov. straže“ v Stadencih božičnico tamošnjim slov. otrokom. Obdarovanih je bilo 198 otrok.

Zelo lepemu in ginljivemu nagovoru g. dr. Dolarja so sledile deklamacije in pesmice domačih otrok. ki so naredile na poslušalce neizbrisljiv utis, saj so bili to otroci, ki smo jih že smatrali kot zgubljene. Vsem dobrotnikom in darovalcem kakor tudi vpisizoriteljem prav prisrčna zahvala!

„Mariborski Sokol“ ima svoj redni letni občni zbor dne 10. januarja 1912 ob 8. uri zvečer v „Narodnem domu“. Dnevni red: 1. poročilo odbora, 2. volitev glasom pravil, 3. razni predlogi in nasveti.

Od Sv. Lenarta v Slov. gor. (Božičnica.) V nedeljo 17. t. m. prirejena božičnica petrazredne šole se je jako dobro obnesla. Velika dvorana, galerija in drugi prostori gostilne g. Arnuža so bili natlačeno polni. Dvodejanko „Lažnjiva Milena“ so učenke, oz. učenci: Senčar M., Molih K., Senčar J., Breznik M., Cajzler Iv. in Kentz J., kaj srčkano igrali. Tudi ljubko petje, katero sta vodila gospoda učitelja Zabukošek in From, slednji s spremljevanjem na harmoniju, je občinstvu zelo dopadlo. Še enkrat izrekamo srčno zahvalo vsem p. n. dobrotnikom, ki so na ta ali oni način pripomogli, da se je naša božičnica tako lepo vršila. Najtopleja zahvala pa gre na im. elece-njenim damam, ki so darovale tolik šartiljev za šolsko mladež in različni: obeškov za božično drevo ter ga pomagali kinčati in deliti darila, n. sicer te-le gospe in gospice: dr. Gorišekova, dr. Ilanigova, dr. Kronvoglova, noter Štupičeva, dr. Lovrečeva, Kraigherjeva, Štukljeva, Zabukošekova, Zemljičeva, Krambergerjeva, Arnuževa, Šilečova, Damičeva, Poličeva, gospice Janžekovič, Wutt, Kocmut, Štukelj ter gospa nadučiteljjeva. Darila smo dobili še sledeča: „Straža“ 50 K, iz sodn. poravnav 10 K in 20 K. Bog plati!

Iz Ljutomer. (Revček Andrejček.) Težko je izvedljiva igra, ki so si jo izbrali naši diletantje za vpriizoritev dne 17. t. m., posebno težka pa za igralce na deželi, glede vsebine, kakor tudi scenerije. Treba je dobrega naštudiranja, mnogo vaj in truda, a naši diletantje so premagali vse te ovire z lahkoto, pokazali so zopet, da se smejo lotiti tudi najtežavnejših iger in da so igralci, za katere ni neizvedljiva niti najtežavnejša igra. — Andrejček (g. Janko Horvat), ta mili, dobrodušni, a tudi hudomušni starček pač ni bil v mislih pisatelja niti za las drugačen, kakor ga je ustvaril g. Horvat. Njegova igra in maska, vse je bilo originalno, dostojno in tako dobro naštu-dirano, da je bil gledalec kar presenečen. Prizna-valo pa mu je njegovo izborno igranje tudi ob-činstvo, ki ga je ob vsakem nastopu živahno aklamiralo. Franica (gdč. Pavla Repičeva) pa je igrala naravnost briljantno! Kar je najbolj učin-kovalo, je bila njena naravna, globokozamišljena igra, ki se je odlikovala v nepretiranem stopnje-vanju čustev. Nehote so postale ob njeni igri gledalcu rosne oči. Škoda, da ostane zakopan ta talent v našem Ljutomeru. Jeklen (g. Jože Velnar) ustvaril nam je prav dober tip robatega ošabnega kmeta. Če upoštevamo, da je to prva njegova večja uloga, moramo se njegovi igri kar čuditi. In Anžek (g. Joško Zadravec). Že sam pogled nanj nas je silil v smeh. Pa njegova igra! Ta nepretirana komika je vplivala na občinstvo v tej meri, da se kar ločiti ni hotelo od svojega ljubljence. Burno ploskanje ob vsakem prizoru ni hotelo kar nehati. Povrh pa še njegova Jerica (gdč. Viki Repičeva), ki je kar stvarjena za slične vloge! Njen rezoluten nastop, petje, igra, vse, vse je bilo dovršeno. Isto velja o stari Neži, (gdč. Treziki Seršenovi). Svojo ulogo je znala spraviti do veljave, ki je bila naravnost občudovanja vredna. Ves njen nastop, vsaka kretnja je bila originelna. Upamo, da vidimo to nadarjeno igralko nastopati tudi v prihodnjič samo le v ulogah komične starke, ki so za njo tako hvaležne. Domen (g. Lojze Za-dravec) je bil dober, v tretjem dejanju celo iz-boren! Njegova žena Ana (gdč. Anica Seršenova) je zopet pokazala, da zna varovati svoj renome dobre igralkke. Njena igra je bila neprisiljena, poglobila se je v svojo ulogo docela in v tretjem

dejanju je naravnost briljirala. Zvitorog (g. Fran Rajh) pogodil je mestnega naduteža, gigrla prav dobro, ravnotako sta bila Matija (g. Martin Bračko) in Janez (g. Tone Velnar) dve vaški figuri, da si originalnejših ni moči predstavljati. Pavel (g. Ma-tija Lipša) naš stari priznani igralec je bil ne-prekosljiv tudi tokrat in posebno v zadnjem de-janju na višku. Tudi druge manjše vloge, kakor Ivanka (gdč. Marica Čagranova). Špela (gdč. Ge-nofefa Velnarjeva) Nosan (g. Janko Feuš) Pla-nicen, Strel in Logar (gg. Novak, Tomažič in Cmerekar) so bile v dobrih rokah. Lep in slikovit je bil zbor predic in njih petje vzorno. Isto velja o res ginljivem petju planšaric. Kratko rečeno, celotna vpriizoritev je bila brez vsake hibe, iz-vedena z naravnost precizno točnostjo in je mo-rala zadovoljiti tudi najbolj razvajenega gledalca, tako v igri, kakor tudi v opreml! — Režisiral je igro g. Mirko Muršec. V nedeljo 31. grudnia t. l. se bode ponavljala vsled splošnega zahtevanja igra še enkrat, nakar še opozarjamo posebej lju-lomersko inteligenco, ki vedno vpije, da Ljutomer spi, a dosledno vsako tudi najmanjšo prireditiv ignorira. —c.

Vse prijatelje

prosimo, naj ob Novem letu še napnejo vse sile, da nam pridobijo še par novih na-ročnikov.

Dpisi.

Od 87. pešpolka. Pišejo nam: Vprašali bi se, čemu ne dobe vojaki 87. pešpolka boljših sukenj (Mäntel), da hodijo okoli kakor kaki be-rači? Misli-li slavna vojaška oblast, da koristi s tem pretiranim štedenjem domovini? da je častno, ako hodi moštvo 87. pešpolka okoli kakor raztr-gani cigani?! Je pa tudi to pretiravanje z var-čevanjem brez vsakih zlih posledic? In ali ni slavni vojaški oblasti na zdravju ubogega vojaka prav nič ležeče? Gotovo je, da se premnogi sra-mujejo v takem „miserabel“ mantlju v mesto. Zato ostajajo vojaki raje doma v zaduhlih in prašnih sobah, kakor bi šli ob prostem času, ka-terega je itak presneto malo, na sprehod. Umevno pa je, da je tudi za vojaka — saj se sme vendar tudi on prištevati med ljudi — koristno, ako gre tuintam malo na prosto, ne samo tedaj, kadar ima na rami rujavi telečnjak. Vedno primorano in prisiljeno življenje med starim zidovjem gotovo ne upliva izvanredno dobro na zdravje posamez-nega. Da pa se v takih beraških razmerah čuti marsikateri ponižanega in zaslužjenega, ne pa veselega vojaka, je pač samo ob sebi umevno. Zdi pa se mi, da se na ta način ne vzbuja v vojaških srcih ljubezni do domovine, ampak ravno obratno. Istemu vladarju, kakor n. pr. domobranci in sploh vsi avstrijski vojaki, služijo tudi slo-venski fantje 87. pešpolka. Zato naj bi se rav-nalo z vsemi jednako: vsi za jednega, jeden za vse. Saj če smo Slovenci, nas vendar ni treba smatrati za manjvredne vojake. Sinovi smo slav-nih svojih dedov slovenskega rodu, kateri so bili vselej in povsod prvi in najboljši cesarjevi bram-bovci. Da se z nami postopa tako poniževalno in beraško, je velik škandal! Gotovo je, da so tudi te besede glas vpijočega v puščavi, oziroma „bob v steno“. Kdo se bo tudi brigal za ubogega vo-jaka? Saj ima dnevno kos kruha, 8 soldov in opoldan celo menažo! — Kdor pa je bil kedaj v nesreči, kdor je bil ubog kakor smo mi, mi bo pritr dil, ako rečem, da človek lažje „renaša bolest, ako je razodene tudi sodrugu!

Iz Dunaja. Slovenski rojak nam piše: Dne 9. t. m. je praznovala „Dunajska prostovoljna rešilna družba“ 30-letnico obstanka. Leta 1881, na dan 8. decembra, se je vnel zvečer ogenj v nekem gledališču. Zahteval je mnogo žrtv. Zgo-relo je okoli 400 oseb. Kar jih je še ostalo, pa tudi niso imeli prave pomoči. Takoj drugi dan, dne 9. decembra, so se zbrali nekateri bogati

grofje in baroni ter zložili na tisoče denarja in ustanovili „Prostovoljno rešilno družbo“. Prišlo je še tudi nekaj podpor od drugih strani. Ta družba je prav potrebna za tako veliko mesto kot je Dunaj. Družba ima vsakovrstne priprave za pomoč. Pred več leti, ko je bil v Ljubljani tisti strašni potres, je bila družba tam in dala pomoč. V Mesini je bila z vozi, na katerih je cela kuhinja z vso opravo. Nasitili so skozi tri tedne na dan po dva tisoč oseb. Sploh pri vsaki stvari pripomore. N. pr. če se tuintam kak de-lavec ponesreči, si zlomi nogo ali drugače po-kvari, dobi takoj od družbe prvo zdravniško po-moč brezplačno. Letošnje poletje, ko je bila strašna vročina, da so ljudje kar padali po ulicah in jih je mnogo vročinska kap zadela, je družba vse zvozila v bolnišnice. V tem času je dala družba 70—80 osebam prvo pomoč. V 30 letih obstanka družbe je bilo ua 5 tisoč ponesrečenih, težko ranjenih, (koliko samomorilcem so že življenje otili), na tisoče lahko ranjenih. Vsem je poma-gala družba brezplačno.

Taylor-Washington (Sev. Amerika).

Ker je dosti Slovencev tukaj, posebno Spodnje-štajercev, bodo mislim zanimale marsikatega ro-jaka v domovini socijalne razmere v daljnem zapadu. Tukaj v državi Washington je dosti pre-mogokopov, ker izvažajo premog po tihem Oceanu na vse kraje posebno v Alasko. Plača v premo-gokopih je še precej dobra, vendar pa se mora včasih dosti potrpeti, ker delovodje ali „bosi“ ne poznajo vlnadnosti napram delavcu. In to lahko delajo, ker se jim vsak dan ponujajo zdrave in mlade moči, brezposelnih je pa jako dosti povsod; kakor je iz tukajšnjih časopisov razvidno, je po vseh Zjedinjenih državah nadprodukcija delav-nih ljudi.

Zato ker so delavske razmere tako omah-ljive, so začeli Slovenci industrijske kraje zapuščati, in se naseljevati na farmah. Seveda, če hoče do-bro zemljo dobiti, je precej draga, in da si hišo postavi, živine in orodja nakupi, je treba precej denarja. Začetek je naporen, če pa ima enkrat urejeno kmetijo, potem je na dobrem.

Za politiko se tukajšnji Slovenci ne zani-majo, pač pa imajo dosti podpornih društev, ka-tera dajejo lepe podpore v slučaju bolezni, in do 1000 dolarjev posmrtnine.

Prihodnja volitev predsednika Združenih držav bode v nov. l. 1912. V poštev pridejo tri stranke: republikanska, demokratska in socijali-stična. Izvoljen bode seveda prvih dveh strank eden, vendar je pa pričakovati pri socijalistih velik napredek. Kapitalistične, oziroma republi-kanska in demokratska stranka sta slični naši klerikalni v stari domovini; pred volitvami se hlinita kmetu in delavcu, po volitvah jih pa pri-tiskata, kar moreta. S karteli in trusti delajo veliko draginjo, katera je precej občutna. Zato se je začel delavski stan vzbujati, in so že v mnogih občinskih zastopih socijalisti zmagali. Pred nekimi leti se je kapitalizem in klerika-lizem posmehoval socijalis'mom; in zdaj! Klerikalne móre tukaj nimamo, zato se prav srečne čutimo. Pobegli frančiškan Anzelim ima svojo rezidenco v New-Yorku. Nevem, če že kaj „teater špila“ z Marijinimi devicami; baje je neke nadzornik čez samostane. Iz domovine pred kaznijo bežati, tukaj pa napredovati; ali ni to lepo? Begunca Eulenburgovca Šorna in sleparja Kaiserja čaka lepa prihodnjost. Amerika je pribežališče greš-nikov za različne klerikalne sleparje, Zadrečki.

Gospodarski paberki.

Ravnanje z vinom po kipenju.

Napisal B. Skaličky, c. kr. vin. nadzornik za Kranjsko v Novem mestu, v „Kmetovalcu“.

Ko je burno kipenje mošta ponehalo, se večina drož poleže na dno soda in se na to vrši še nadaljnje, mirno kipenje mošta.

Dočim pri burnem kipenju mošta ogljikova kislina uhaja v veliki množini iz soda, tako da kozarec kipelne vehe kar poskakuje, se pri mir-nem kipenju razvija le malo ogljikove kisline, kar se pozna k večjemu na lahkem šumenju vina. Pri tem obdrži vino mnogo ogljikove kisline v sebi, in od tod njegov rezki okus.

Po končanem burnem kipenju je najbolje, da snamemo kipelne vehe iz sodov in vse sode do vrha nalijemo z drugim vinom. S tem pre-prečimo, da se v praznem prostoru soda, ki je omočen od pen mošta, to je od močno beljakovi-nastih tvarin, ne zaredijo razne škodljive glivice (kakor cik itd.), ki bi utegnile mlado vino okužiti in pozneje pokvariti. Tudi se na ta način pre-preči, da vino ne postane bersnato. Kipelno veho potem zopet lahko denemo nazaj in pa sod za-mašimo z navadno lesenom, prevrtno kipelno pilko, ki je proti dostopu zunanjega zraka zaprta s kavčukovim obročkom, ali z zamaškom snažne (sterilizirane) pavole (vate).

Nato se pusti mlado vino do prvega pre-takanja na miru.

Če ne moremo mladega vina ob pravem času zaliti, je priporočljivo, da ga vsaj do vrha ne-koliko zažveplamo, da s tem preprečimo razvoj škodljivih glivic na površini vina.

Pretakanje vina sploh.

Pri nas je še mnogo vinogradnikov, ki sma-trajo pretakanje vina le za nekako potrebno zlo, ki se mu ni mogoče ogniti, kadar se vino prod.

Nek j tipov iz Perzije.

Zgornja slika nam kaže nekaj domačinov države Perzije v narodnih nošah. Kakor znano, so v Perziji vedni domači nemiri, in hočeta zato Rusija in Anglija narediti konec tej državi ter si jo razdeliti.

Že večkrat se mi je zgodilo, zlasti na službenem potovanju, da mi je kak gospodar s ponosom zatrjeval, da njegovo vino že eno ali celo dve leti leži na drožah. S tem je gotovo mislil namigniti, kako izvrstno mora biti njegovo vino. Na take trditve moram navadno odgovoriti: „Boga zahvalite, da vam vino še ni zavrelo“.

Resnica je namreč, da je v 90. slučajih od 100 krivo tega, če vino zavre, zlasti to, če naši vinogradniki sploh ne pretakajo, ali pa da pretakajo prepozno, ko je vino že okuženo od škodljivih snovi iz razkrajajočih se (gnijočih) drož.

Ker nasprotniki pretakanja trdijo, da mora „otrok“ (to je vino) „ostati pri materi“ (to je na drožah), moram pred vsem opomniti, da tedaj, če imenujejo vino otroka, ne smejo imenovati drož njegovo mater, temveč blato, ki ga je otrok (vino) od sebe dal.

Da pa otrok ne leži ravno rad v svojem blatu, ampak da vpije, če ga pustimo, da v njem leži, to ve vsak.

Zato je le škoda, da vino ne more vpiti, drugače bi že samo poklicalo nemarnega gospodarja, da ga očedi.

Premisliti je treba pred vsem, iz česa obstoje drože.

Drože obstoje v veliki večini iz kipelnih glivic, majhnih enostaničnih gobic, ki so povzročile kipenje, ki so torej sladkor v moštu izpremenile v alkohol in ogljikovo kislino v vino in se s tem iz sladkega mošta naredile opojno pijačo — vino.

Kipelne glivice obstoje po veliki večini iz beljakovin, torej iz podobne tvarine kakor jajčni beljak. Da pa jajčni beljak na zraku prav kmalu segni in se usmrači, ve vsak.

Tudi vinske drože, kadar so nekaj dni na zraku, začnejo gniti, ker jih pričnejo razkrajati gnilobne glivice, in drože zasmrde.

Nekaj podobnega se gotovo prej ali slej zgodi tudi v vinu, kjer škodljivi učinek gnilobnih glivic ovira le to, ker so drože proti zraku z vinom zaprte in ker se v vinu nahaja alkohol, ki je samasebi strup za glivice, in s tem varuje drože pred delovanjem škodljivih glivic.

Čim močnejše je vino, tem več alkohola ima v sebi in tem dlje bo torej vino brez škode ležalo na drožah.

Poleg gnilobnih glivic se nahaja v drožah še cela vrsta drugih škodljivih glivic (n. pr. glivice mlečne in očetne kisline itd.), ki so jih po končanem kiplenju na dno padajoče kipelne glivice s seboj potegnile.

Seveda, čim bolj zdravo je bilo grozdje, tem manj bo takih škodljivih glivic v drožah.

Zlasti veliko škodljivih glivic bo pa med drožami vina, pridelanega v mokrem letu, zlasti pa, če se ni odbiralo gnilo grozdje in če se ni hitro iztisnilo in koj kot mošt žveplalo.

Ker je pa v takih mokrih letih navadno tudi vino bolj šibko (ima torej manj alkohola), zato si lahko razlagamo, zakaj so ravno v mokrih letih pridelana vina tako pokvarjenju podvržena, če se z njimi ne ravna pravilno.

Če v pravem času vina ne pretočimo, se začnejo škodljive glivice drož (oziroma kalež) v vinu razkrajati. Posebno rado se to zgodi ob toplem vremenu spomladi ali poleti. Vsled gorkkega vremena začnejo glivice v drožah delovati, vino zašumi, drože se vzdignejo in v nekaj dnevih ima gospodar v sodu gnilo, gnojnice podobno brozgo, namesto zlahne vinske kapljice.

Neverjetno, toda gola resnica je, da zavre vsled nemarnosti naših gospodarjev samo na Kranjskem v mnogih letih na tisoče hektolitrov vina! Koliko, to se ne zve iz lahke, ker se zavrelo vsak sramuje priznati, in to po pravici, kajti vsak je sam kriv, če mu vino zavre. Koliko narodnega premoženja gre na ta način po brezbriznosti ljudstva v izgubo!

Zato je gotovo skrajni čas, da se taka brezbriznost in tako brezmiselno ravnanje z vinom končno odpravi. Večkratno pravočasno in pravilno pretakanje je eno poglavitnih kletarskih opravil.

Le na ta način se more dobiti čisto, lepo, dobro in stanovitno vino. Zato hočemo o tem opravilu bliže in natančneje izpegovoriti.

Dalje sledi.

Kako se popravi ciknjeno sode? Da vino oziroma sod cikne, temu so vzrok male stvarce, takozvane očetne bakterije. Ako je bilo v sodu ciknjeno vino ali pa je sod kisel in ciknjen, vrinejo se te stvarce v dno, zato tak sod ne ozdravi, ako se ga le očeta in z vodo oplakne. Te stvarce treba je naravnost umoriti, kar se pa doseže le s pomočjo kake razjedljive tekočine in gorkote. Najboljša tekočina za popraviljanje ciknjenih sodov je 10% lug, napravljen iz jedkega natrona, to se pravi: na vsakih 10 litrov vode naj se vzame 1 kg jedkega natrona. Na vsak hektoliter vsebine sode naj se vzame 1 liter tega luga, ga zavre in zlije v sod. Nato naj se sod z veho dobro zamaši in ga kota na vse strani, tako, da prime lug po vseh dogah. Čez nekoliko časa naj se lug izlije iz sode in sod zaporedoma parkrat dobro oplakne z vrelo in končno z mrzlo čisto vodo. Izbije naj se čep in veho, obrne sod na veho, da se do dobra ocedi in osuši. Ko se je osušil, naj se ga prav dobro zažvepla in pusti nekaj tednov na miru. Preden se sod rabi, oplakne naj se ga večkrat z mrzlo vodo, da se odpravi z njega žveplena sokislina. „Gosp. Nov.“

Razne novosti.

Kolera. Službeno se poroča, da so se od 14. do 22. oktobra 1911 pojavili štirje slučaji azijske kolere v komitatu Srjem in Martinci. Na Ogrskem so se slučaji kolere pojavili prilično v istem času v 4 komitatih. Od 21. nov. do 2. dec. t. l. se je pojavilo na Ogrskem 5 slučajev azijske kolere v komitatu Torontal. Kakor je iz tega razvideti, je po Ogrskem in Hrvaškem kolera še prav razširjena. Vsled tega treba največje pazljivosti.

Samomor v cerkvi. Iz Krakova poročajo: Med mašo v redemptoristovski cerkvi v Podgorci je naenkrat padlo pet strelcev. Cerkev je bila natlačeno polna. Vsled strelcev se je polastilo ljudi veliko razburjenje. Kmalu so dognali, da se je ustrelil 81-letni sluga v tobačni tovarni Jožef Flinka. Pred samomorom se je izpovedal in bil pri obhajilu. Flinka je, predno je šel v cerkev, pri pogrebem zavodu naročil mrtvaška oznanila in pogreb ter vse vnaprej plačal. V žepu samomorilca so dobili pismo, v katerem pravi, da ga ravnatelj tovarne po tem, ko je ozdravel, ni hotel več sprejeti v službo; tako pa ni mogel več prerediti svoje žene in svojih otrok, vsled česar se je ustrelil.

Obremenilne priče postreljal. Iz Pariza poročajo: V Clermont-Ferrando je ustrelil neki gostilničar z imenom Coumier, ki je bil pred kratkim obsojen zaradi lovske tatvine, zakonsko dvojico Mendonnet iz maščevanja, ker sta svoj čas izpovedala proti njemu. Nato je ustrelil še eno pričo in njenega očeta, ki sta tudi proti njemu izpovedala. Morilca so prijeli.

Ni hotela goljufati svojega moža. V Bloomingu v Illinois (Amerika) se je zastrupila gospa Roxroatova. V pismih, ki jih je zapustila, je sporočila svojim sorodnikom, da se je seznanila z možem, katerega bolj ljubi nego svojega moža. Ker pa noče postati nezvesta svojemu možu, si je izbrala smrt.

Dete s štirimi rokami in štirimi nogami. Na kliniki dr. Hopkinsa v Baltimore je bilo pred kratkim razstavljeno 13-mesečno dete, ki je bilo zdravo in dobro razvito — imelo je pa štiri roke in štiri noge. Malo Virginijo — tako se imenuje — je prinesla na kliniko njena mati v svrhu operacije.

Maščevanje oskrunjene deklice. Iz Neve-sinje poročajo: Osemnajstletno Savo Bratičovo, zelo lepo deklico, je pred kratkim napadel in oskrnul 26-letni V. Mamjanac. Iz maščevanja ga je čakala dva dni, oborožena z dolgim nožem. Ko ga je srečala, mu je zasadila nož v prsi, da se je težko ranjen zgrudil. Morilko so prijeli.

100.000 frankov za mirovno pisarno. Znani ameriški milijardar Carnegie je daroval 100.000 frankov za mirovno pisarno v Bernu ter obljubil še nadaljnje prispevke.

Kuharica umorila župnika. Župnik v Nyustu na Ogrskem, Janez Komora, je bil umorjen in oropan. Roparskega umora ste osumljeni župnikova kuharica Suma in hišna Dubos.

Premoženje vrgel skozi okno. Iz Pariza poročajo: V Pau je našel neki kmetovalec ob železniškem tiru denarnico z 200.000 franki v vrednostnih papirjih. Dognali so, da je denarnico pred dobrim letom vrgel neki blazen človek skozi okno železniškega voza.

Žandarmerija dobi nove uniforme. Cesar je sprejel v avdienci dne 2. decembra ministra za deželno brambo, Georgija, in žandarmerijskega nadzornika. Tišlarja. Generala sta predstavila ob tej priliki pet žandarmerijskih podčastnikov v novih uniformah, katere mislijo vpeljati pri žandarmeriji. Nova uniforma bo siva, namesto svetlih gumbov temni. V gorah bodo nosili žandarji gamaše in nahrbtnik.

Samomor učitelja v šolski sobi. Iz Velikega Varadina (na Ogrskem) poročajo: Učitelj Aleksander Bacso se je zaljubil v učiteljico Avroro Kozma. V torek je prišel Bacso v šolsko sobo, kjer je učiteljica razlagala učencem ravnokar zemljepisje. Napisal ji je na košček papirja vprašanje, ali hoče postati njegova žena. Ko je učiteljica odgovorila, da ne, si je pogol Bacso dve krogli v glavo. V šoli je prišlo do velike prestrašenosti, učiteljica se je onesvestila. Učitelj Bacso je kmalu nato umrl.

Napad na železniški vlak. Iz Krakova poročajo: Dne 13. decembra zvečer je bil na varšavsko-dunajski železnici na Poljskem izvršen drzen napad. Za postajo Rogon so neznanci s pomočjo avtomatične zavore ustavili vlak. Kakih 18 mladih ljudi je vdrl v posamezne vozove in so grozili vsakemu potniku z revolverjem, ki bi se zoperstavljali. Okradli so poštni voz, vzeli 18 kaset z zlatom in papirnatim denarjem v znesku 20.000 rubljev ter izginili. Napad so izvršili v četrtn ure.

Bačun pleskarja. V Luthrovi katedrali na Finskem našel se je po popraviljanju cerkve med smetmi sledeči račun: 10 zapovedi popravil ter tablo božjih zapovedi s klejem prevlekel 2 K. Pilata ali Poncija osvežil in njegovo čepico z novo kožuhoval obil 1 K. Služkinjo nadkaplana 3krat preplehal 3 K. Nebo povečal in nekaj zvezd dodal 3 K. P-klenški ogenj popravil in budiču grši obraz naredil 15 K. 30 Judeževih srebrjakov posrebril 1 K. Konec sveta podaljšal, ker je bil prekratek 3 K. Rdeče morje od mušje nesnage očistil 3 K. Skupaj 31 K.

Praznoverje na Ogrskem. Skoraj neverjeten slučaj praznoverja se je zgodil v občini Fekete-barad. Kmeti Tornyora Kitya je pred par dnevi ugriznil prašič. Kmet je vsled tega umrl. Med prebivalstvom se je razširila vest, da je neka stara ciganka zastrupila prašiča. Kmetje so postali zelo razburjeni in so zažgali hišo, v kateri je stanovala ciganka. Ciganka je s svojima obema otrokoma zgorela.

Stroga vojaška razsodba. Iz Lvova poročajo: Garnizijsko sodišče v Novem Sandecu je nekega prostaka ondotnega pešpolka št. 20, ki je pri nekem pretepu s kamnom težko ranil nadporočnika Bergerja, ki ga je pozval k redu, obsodilo k smrti in ga bodo ustrelili.

Denar v peči. Iz Solnograda poročajo: Jožef Stangelberger je zelo nezaupljiv mož. Da bi mu kdo ne ukradel denarja, je spravil za 2300 kron bankovcev v v peč izbe, v kateri se še ni kurilo. Zgodilo se pa je, da so dobili gosta v hišo ter ga naselili v omenjeni izbi; ker ni nihče vedel o skritem zakladu, so peč zakurili. Denar je seveda zgorel.

Ljubezen moža. Kako se more ljubezen moža pridobiti in ohraniti, to je že mnogim dekliskim in ženskim srcem povzročilo preglavice in otožne ure. Že pred stoletji je nežni spol mislil o tem, in je tedaj čestokrat poskušal, pridobiti si ljubimca s čarom, no pijačo in s prikupljivimi pomoči. Dandanes so naša mlada dekleta in žene na boljšem, zakaj pove se jim nezmotljivo sigurne recept, ki je tisočkrat preizkušen. „Uči se dobro kuhati, dete moje, zakaj ljubezen moža gre skozi želodec“, jim svetujejo izkušene matere, „in vpoštevaj tudi osobito to, da se samo s pristno Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo more pripraviti okusna in zdrava kavina pijača. Pristna „Kathreinerjeva“ je v svoji nedosežni izbournosti vedno enaka, in spriči njene n zke cene dosežeš v gospodinjstvu prav lepe prihranke.“ Z utripajočim srcem opazijo ubogljive hčere tudi vselej, da izvoljenci njihovega srca visoko cenijo gospodinske lastnosti.

Kotiček za smeh.

Na deželi.

Krčmar: »In kdaj vas naj hlapec jutri zjutraj zbudi, gospod doktor?«

Gost: »Ni treba, jaz se sam vedno prav rano zbudim.«

Krčmar: »No potem pa bodite tako dobri in zbudite še hlapca, ta vsako jutro zaspi.«

Dobro odgovoril.

Učitelj: »Mnogo stvari je, katerih ne moremo seštevati. Recimo: krava in konj se ne moreta seštevati, ker nista dve kravi niti ne dva konja. A kdo mi zna povedati, kakšne stvari se dajo seštevati, dasi so različne?«

Učenec: »Mleko in voda — ker liter mleka in liter vode dasta dva litra mleka.«

Migljaj.

Gospod: »Bil sem dober prijatelj vašega umrlega soproga; ali nimate česa, kar bi mi mogli prepustiti kot drag spomin nanj?«

Neutolažljiva vdova: »Oh, jaz sem njegov najdražji spomin!«

Zadnji dopisi.

† Ignac Šijanec. Iz Gornjegograda smo sprejeli žalostno novico, da je v torek 26. t. m. tamkaj umrl vrli narodni delavec, učitelj g. Ignac Šijanec. Pogreb je danes ob pol 3. popoldne. Šele pred nekaj dnevi je mladi mož nevarno obolel. Bil je navdušen in zvest naprednjak. Pridno je sodeloval na izobraževalnem in gospodarskem polju. Slovensko učiteljstvo je izgubilo za Vrablom v Šijancu v kratkem presledku enega najboljših svojih stanovskih tovarišev! Blag mu spomin!

Iz Loke pri Zidanem mostu smo dobili veselo sporočilo, da so pri občinskih volitvah klerikalci, ki so dozdaj v občini vladali, propadli. V drugem razredu so prodrli naprednjaki z vsemi 8 kandidati, v tretjem je izvoljenih 6 naprednjakov in dva socijalista. Loka je za Trbovljami menda največja občina laškega okraja, zato je ta zmaga znamenita.

Zadruga rokodelskih obrtni za laški okraj priredi od 2. januarja naprej skozi štiri tedne čevljarški strokovni tečaj v Zidanem mostu v Juvancičevi gostilni. Tečaj bo vodil strokovni učitelj c. kr. trgovskega ministerstva. Prireditve je velevažna in bi bilo želeli velike udeležbe interesentov.

Za Ciril-Metodov obrambni sklad so se nadalje prijavili sledeči p. n. gg.: 953. podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Dunlo Pa. št. II. priglasi g. L. Strle; 954 — incl. 963 (10 kamnov) Mihael Vošnjak, posest. in ingen. v Gorici (plačal 2000 K).

Ciril-Metodova družba — zopet dedič. V Ljubljani je umrl v dež. bolnici Ivan Fabjančič, ki je določil družbo sv. Cirila in Metoda za glavno dedinjo svojega premoženja v znesku krog 60.000 kron. Družba ima iz tega izplačati krog 30.000 kron volil. Slovensko rodoljubje še ni izumrlo. Fabjančič je za svoje razmere vreden naslednik Polaka, Kotnika in Marije Vilhar.

Na razna vprašanja

odgovorimo le, če je vprašalec priložil bodisi znamko bodisi dopisnico za odgovor. To pomenimo ponovno, da ne bo nepotrebnih pritožb.

Uredništvo in upravnništvo.

Književnost in umetnost.

„Slovenski ilustrovani tednik“, ki izhaja že celo leto in si je pridobil mnogo simpatij, je izdal božično številko, ki po pravici vzbuja veliko zanimanje. Ilustracije so tako lepe in fino izdelane, da nadkriljujejo vse tiste, pri nas preveč razširjene dunajske liste enakega značaja. Slovenski ilustrovani tednik je vreden vsega priporočila in je želeli, da bi ga zlasti naročali gostilničarji, kavarnarji in brivci.

„Ilustrovani narodni koledar“ za l. 1912. Uredil dr. Anton Dolar. Izdala Zvezna tiskarna v Celju. Poleg navadne koledarske vsebine in lepih slik ima koledar prispevke leposlovne vsebine od A. Novačana, Cankarja in Stuklja, lep spis Janka Lešničarja o časnikarstvu in časnikih ter M. V. Brezovnikov spis „Problem življenja“. Urednik Lešničar je napisal tudi zanimiv letni pregled. Knjigo toplo priporočamo!

Slovenski sokolski koledar za leto 1912. Uredil dr. Gv. Sajovic. Založil vaditeljski zbor Sokola v Kranju. Cena 1 K. Koledar vsebuje za Sokola in vsakega narodnega Slovana velezanimive poučne in statistične spise o slovenskem in slovanskem sokolstvu ter ga zato prav toplo priporočamo!

„Slovenska žena“. Pod tem naslovom prične s 1. jan. 1912 izhajati v Ljubljani glasilo slovenskega ženstva. List bo mesečnik in bo stal na leto 8 K, za učiteljice in dijakinje 6 K. Naslov: „Slovenska žena“, Spodnja Šiška 208.

Današnja številka se je zakasnila, ker se je v tiskarni pokvaril motor.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Verače: Kar smo smatrali za politično primerno, smo — kakor vidite — objavili. Zdravo! — **Laški okraj:** Kaj mislite, da se nam res „lušta“ ričeta? Oba kjučarja nista tega vredna!! Kaj drugo! — **Celje „Novi kometi“:** Zaradi pomanjkanja prostora odstopili „Slov. Narodu“. Hvala! — **Dobova:** Ne razumemo prav, kaj pravzaprav z dopisom hočete. Sicer pa se nam zdi stvar premalega pomena. Kaj drugo, o domačih razmerah, dogodkih itd. — **Loke pri Mozirju:** Enake velja Vam! — **Št. Peter ob Savi:** S takimi napadi se nič ne doseže, in povrh je dopis še tožljiv. — **Kozjanski okraj:** Sprejeli šele danes v četrtek, ko se list že tiska. Pride v prihodnji številki.

„Podpornemu društvu za slovenske visoke šole na Dunaju“ so darovali od 1. do 15. t. m.: po 30 K: dr. Jos. Staré in Al. Verdnik v Ljubljani; po 20 K: dvor. svet. Mih. Gabrielčič, vlad. svet. Ant. pl. Globočnik, sekc. načelnik dr. Vlad. pl. Globočnik na Dunaju, Ant. Hrast v Trstu, dr. Otmar Krajec v Ljubljani, notar Luka Svetec v Litiji in dr. Henrik Tuma v Gorici; 15 K: podpolk. bar. J. Roscher-Rath v Gorici; po 10 K: Rajko Arce, J. Blasnik nasl., nadv. Vek. Furlan, prof. Fil. Gasparin, dr. Fr. Horvat, Minka Hrašovec-Homann, vladni svet. Ivan Ilc, primarij dr. Ivan Jenko, dr. Fr. Jurtela, E. Knez, Kolinska tovarna za kav. primes, Ivan Mankoč, okr. sod. Ant. Mladič, Eksc. knezoškof dr. Mih. Napotnik, prof. Ant. Peterlin, gimn. ravnatelj dr. Lovro Požar, Karol Savnik, dr. Anton Svigelj, dr. Pavel Turner, inž. Mih. Vošnjak, dr. Jos. Vilfan in viš. inž. Fr. Žužek, 6 K 6 vin.: dr. J. Schegula, po 6 K: prof. Rajko Perušek, dr. R. Pipuš in dr. Fr. Rosina, po 5 K: Jos. Berlig, dr. Juro Hrašovec, Valent. Kopitar, Ivan Kranjc, teh. pristav Jak. Lah, Fr. Majdič, Ivan Mejač, župnik J. Omers, Franc Oset, župnik And. Podhostnik, notar Jozef Rohrmann, ravnatelj Henrik Schreiner, viš. živ. zdravnik Pavel Skale, Franc Souvan sin, A. Šarabon, prof. A. Tavčar, Alojz Zajec, Norbert Zanier in I. slov. zal. čaja in ruma v Ljubljani, po 4 K: Jelena Baydekova, Stefan Rojnik in Lav. Schwentner, po 3 K: dr. Jan Lenoch in prof. Jož. Skrbinšek, po 2 K: O. Bernatovič, prof. dr. Ant. Dolar, Viktor Engelman, župnik Anton Kolar, Jos. Medica, Rudolf Pevec, Matilda Sebenikar, prof. dr. Ivan Svetina, Rud. Zdolšek in Mih. Žmave. — Skupaj 597 K 6 vin. Darove sprejema sedanji blagajnik dr. Stanko Lapajne, dvor. in sodni svetnik, Dunaj I., Bräunerstrasse 10.

Svoji k svojim!

Za naše odre!

Diletanje pozor!

Veliko zalogo **lasulj** lastnega izdelka iz pristnih las po 6 K in višje, za izposojilo od 70 v in višje; raznih lepotic, mastiksa, krep, brade in drugih potrebščin za predstave; nadalje **kite za dame** iz pravih (domačih) las od 5 K višje, kakor sploh vse izdelke iz las izgotavlja v najkrajšem času ter priporoča 625 10-4

Josip Koly brivec in diplomiran lasničar : v Brežicah ob Savi :

odlikovan z zlato kolajno na Dunaju in v Pragi. Cene zmerne. :: Postrežba solidna in točna.

Le tedaj

193 13-10

doseže kakovost fine zrnate kave svojo polno veljavo, če voli cenjena gospodinja kot glavni pridelek najzanesljivejšo vrsto!

Najbolje storite,

če uporabljate izdelek, ki se je izkazal že desetletja kot najboljši, „pravega“ Francka: iz tovarne Zagreb, vendar pa izrečno le onega s kavnim mlinčkom kot tovarniško znamko.

Darujte za „Nar. sklad“!

Halo! Kaj je novega?

Ker hočem upeljati nove svetovnoznane čevlje z znamko „Salamander“, ki sem jih dobil v edino razprodajo na Štajerskem in stanejo K 16'50, v luksuz-izvršbi K 20'50, prodam vse v moji zalogi se nahajajoče čevlje za globoko znižane cene. Naj ne zamudi nihče te ugodne prilike, nakupiti fine in vendar cene čevlje. Velika izbira elegantnih modernih čevljev za ples.

Z vsem spoštovanjem

677 2-1

Štefan Strašek,
Celje, Kovaška ul. 3.

Popolnoma nov in preizkušen

kinematograf

za električno in kisikovo luč z vsemi potrebnostmi in 1000 m filmov se po ceni prodaja. Eventualno se išče kompanjona

za ustanovitev kinematografskega gledišča. Ponudbe pod „Kino“ na upravnništvo „Narodnega Lista“. 678 2-1

I. celjska parna in kemična pralnica | **Celje**
Gosposka ulica 20.

se priporoča za točno in ceno snaženje vseh vrst oblačilnega, namiznega in drugega perila ter za kemično čiščenje vsakterih oblek, preprog, zavese, kožuhovine itd. 634 12-4

Naročila od zunaj se točno izvršujejo.

Poslano.

Veliko zaupanje je potrebno pri nabavi posteljnega perja. Človek preživi polovico življenja v postelji in se ji treba torej pri nakupu vedno obračati na renomirane tvrdke. Kot taka je znana tvrdka S. Benisch v Dešenich na Češkem. Zatevajte vzorce in cenik.

Srečno in veselo
Novo leto

vošči vsem cenj. odjemalcem

Josip Hočevar, krojaški mojster

:: v CELJU. ::

Srečno in
: veselo :
Novo leto

želi vsem cenjenim odjemalcem

Ivan Rebek

CELJE, 28. decembra 1911.

Srečno in veselo
novo leto

želita vsem cenjenim odjemalcem

Goričar & Leskovšek
(ZVEZNA TRGOVINA)

— Celje —

Srečno in veselo
Novo leto želi vsem svojim cenj. odjemalcem

Celje, 28. dec. 1911.

F. S. Lukas, izdelovatelj „ADAM-A“.

Lepo božično in novoletno darilo za vsakogar!

Razdelimo 3000 parov čevljev! Sklenili smo v svrhu upeljanja naših izvrstnih šolnjev iz ševro-usnja, porazdeliti 3000 parov usnja (najmodernejša fazona, trpežni) in stanejo sicer 3 pari K 36'— V resnici Vam torej s temi šolnji damo darilo in sicer pod tem pogojem, da našo tovarno v krogu Vaših znancev priporočate. Jasno Vam bo, da Vam bomo poslali le dobre in brezpogrešne šolnje, ker vendar računamo vsled Vašega priporočila na nadaljne kupčije in bomo šele od teh imeli korist. Podarujemo pa te šolnje samo do 31. decembra t. l. Zato nujno priporočamo, jih takoj naročiti, ker se povpraševanja po naših gratis-šolnjih silno množe in ne moremo na noben način več ko 3000 parov podariti. Naročila se izvršujejo po vrstnem redu; kakor hitro je 3000 parov razdeljenih, bomo to naznanili, ker potem stanejo 3 pari K 36'— Do tistega časa pa dobite 3 pare šolnjev za K 14'—, in boste z njimi gotovo jako zadovoljni. Pošljemo Vam, kakor želite, moške ali ženske šolnje iz najboljšega usnja in po številkah ali meri, ki nam jo naznanite. Ako bi ne ugajali, vzamemo šolnje radi nazaj, tako da je vsak riziko popolnoma izključen. — Pošljemo šolnje po povzetju ali proti predplačilu. — Naročila se naj pošiljajo na:

Tovarna za šolnje v Oswiecimu št. 288 (Avstr.)

642 3-2

Loterijske številke.

Gradec, 23. decembra 1911: 30, 89, 62, 46, 6.
Dunaj, " " " 12, 10, 6, 17, 77.

Zajčje kože

kupuje po najvišjih cenah

Maks Stössl, Celje

Graška cesta 23.

664 1

Jako zanimiv, zabaven in poučen list s
slikami je 118 25-24

„Ilustrovani tednik“

ki izhaja vsak petek, ter stane četrtletno
le K 1'80. Zahtevajte ga povsod! Naročite
ga in inserirajte v njem!
Naslov: „Ilustrovani tednik“, Ljubljana.

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje:

1 kg sivega, dobrega,
puljenega 2 K, bolj-
šega 2 K 40 h; prima
polbelega 2 K 80 h;
belega 4 K; belega,
puhastega 5 K 10 h;
1 kg velefinega.

snežnobelega, puljevega 6 K 40 h; 8 K; 1 kg
puha, sivega 6 K; 7 K; belega, snega 10 K, naj-
finejši prani puh 12 K. — Kdor vzame 5 kg,
381 dobi franko. 50-24

Zgotovljene postelje

iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali ru-
menega nankinga, pernica, 180 cm dolga, 120 cm
široka, z 2 zglavniki, vsak 80 cm dolg, 60 cm
širok, napoljen z novim, sivim, jako stanoovitnim
puhastim posteljinim perjem 16 K; napol puh 20 K;
puh 24 K; same pernice po 10 K, 12 K, 14 K,
16 K; zglavniki 8 K, 8 K 50 h, 4 K. —
Pernice 200 cm dolge, 140 cm široke K 13—
K 14'70, K 17'80 in K 21—; zglavniki 90 cm
dolgi, 70 cm široki K 4'50, K 5'20, K 5'70;
podpernica iz močnega rižastega gradla, 180 cm
dolga, 116 cm široka, K 12'80, K 14'80. Razpoš-
ljanje po povzetju od 12 K naprej franko. Dovo-
ljeno je zamenjati, za nengajoče se povrne denar.

S. Benisch v Dešenici, šte. 773, Češko.

Bogato ilustrirani ceniki zastoj in franko.

Slikar in Pleskar

prevzame vsa dela

dekoracijske, slikarske

in pleskarske stroke, katera

izvršuje solidno in po najnižjih

cenah. **Mihael Dobravec,**

Celje, Gosposka ulica 5

Zahtevajte vzorce!

Barhant, flanele, modno blago,
opreme

platno, damasi, kanafas itd. same no-
vosti, razpošilja franko izvozna tvrdka

V. J. Havliček in brat v Poděbradeh na Češkem.

Razpošilja tudi franko po povzetju 1 zavoj 40 m
raznovrstnih ostankov od poletnega in zimskega
perila v dolgoti 1 do 8 metrov samo za 18 K.

Ugodna prilika! Izredno cen! 580 16-8

Prodaja se enonadstropna hiša v Celju

na lepem prostoru, v kraju, kjer se mesto sedaj
začenja razvijati. V hiši je 5 stanovanj. Naj
se oglasijo slovenski kapitalisti, da ostane hiša
v slovenskih rokah. Cena je 35.000 kron.
Pismena in ustmena nadaljna pojasnila daje
upravništvo „Narodnega Lista“ v Celju,
Dolgopolje št. 1.

675 1

Zahvala.

Za vse izraze pristrčne ljubezni do pokojnega
in tolažilnega sožalja se iskreno zahvaljujemo.

Rodbini dr. Bergmann in dr. Kalan.

Zmaga moderne tehnike!

Originalni švedski motorji na surovo olje
Balder (stoječi), **Robur** (ležeči)

673 2-1

najboljši in najtrpežnejši izdelek. Na novo patentovani na
celem svetu. Edini dvotaktni motor na surovo olje. — Motor
deluje izvrstno brez dima in duha tudi pri najmanjši ob-
težbi. Brez vžigalnika in ventila. — Nizko število tur. —
Navadno oskrbovanje. Isto izvršuje lahko vsak navaden
delavec med drugim delom. Glavna os teče v olju, vsled
tega je kaka obraba nemogoča. Uporaba 1—2 vin. na uro
in konjsko silo. Nikaka nevarnost radi ognja. Nikake fi-
nančne kontrole! Jako pripravi za kmetije, mline, za pro-
izvajanje električne luči in sploh za vse obrate do 500 HP.

➡ Zahtevajte popis in katalog št. 22 gratis. ➡

Na zahtevo Vas obišče inženir in Vam napravi proračun ter
da potrebna pojasnila brez kake obveznosti. Edina prodaja

Szabo & Wittmann

specialna tvrdka za motorje na bencin in surovo olje
Gradec, Annenstrasse 30.

Odda se prodaja tudi drugim protokoliranim tvrdkam.

**PODRUŽNICA LJUBLJANSKE
KREDITNE BANKE V CELJU**

sprejema **vloge** na vložne knji-
žice in jih obrestuje po
od dne vloge do dne dviga brez
vsacega odbitka. — **Rentni**
davek plačuje banka iz svojega.

4 1/2 %

Priporoča svojo bogato in najnovejšo izbiro za bluze, žensko in moško sukno, svileno blago, parhente in flanele, levantine, kretone, perilo za gospode in gospe, nogavice, kravate, žepne robce, moderce, podlage in platna v vseh širokostih, kakor vsakovrstna olepšanja. Cene brez konkurence. Svoji k svojim!

Velika narodna manufakturna trgovina
Karol Vanič
Celje, Narodni dom.
Na debelo in drobno. Na debelo in drobno.

Nadalje po nizkih cenah: salonske in vsakovrstne preproge, zastore suknene in čipkaste, garniture, fine koce: potvalne, posteljne in za konje, dežnike in vse v manufakturno stroko spadajoče blago. — Oprave za krojače in šivilje 591 izredno poceni. 59-7 Postrežba solidna. Svoji k svojim!

Mnogo denarja prihrani

kdor si nabavi sukno
in modno blago na-
ravnost od trvdke

Milica Tomec,
tovarna sukna
Humpolec, Češko.

Vzorci se pošiljajo na zahtevo
brezplačno na ogled.

Ugoden vir za nakupovanje novoletnih daril

je brez dvoma naša trvdka.

Velika zaloga raznovrstnega barvanega, svilnatega, zlatega, srebrnega in krep papirja, cvetja, žice, jasic, perja in umetnih cvetic. Tovarniške cene.

Velika zaloga primernih daril za Miklavža, Božič in Novo leto. — Božične, novoletne in priložnostne dopisnice v velikanski izbi.

25 51-51

LASTNI DOM

registrovana kreditna in stavbena zadruga
z omejeno zavezo v GABERJU pri CELJU

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član zadruga ali ne in jih obrestuje po

pet od sto (5%)

Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. ♦♦♦♦♦ Rentni davek plačuje zadruga sama in ga ne odteguje vlagateljem.

Avstr. poštne hran. račun št. 54.366.
Ogrske poštne hran. račun št. 26.283.
Telefon št. 48. x

Pisarna je v Celju, Rotorška ulica št. 12

Uradije se vsak dan razun nedelj in praznikov od 8.-12. ure
xxx dopoldne. xxx

ZVEZNA TISKARNA V CELJU

Priporoča se
za izvrševanje vsega v svojo
stroko spadajočega dela od navadne do
najmodernejših oblike. Ker je tudi bogato zalo-
žena z najmodernejšimi okraski ter opremljena z motornim
oziroma električnim obratom, lahko izvršuje naj-
večja dela v najkrajšem času, okusno
in po konkurenčnih cenah.
Stereotipija.

Brzojavni naslov:
ZVEZNA TISKARNA CELJE

LASTNA KNJIGOVEZNICA

Čekovni račun pri
c. kr. poštni hraniln. št. 75.222

Južnoštajerska hranilnica v Celju

v Narodnem domu.

Sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po 4 1/8% ter pripisuje obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek plačuje hranilnica sama ter ga ne odteguje vlagateljem. Za varnost vlog jamčijo okraji: Šoštanj, Sevnica, Šmarje, Gornji grad in Vransko in rezervna zaklada, katera znašata vže nad 350 000 K. Ker nima namena iskati dobička, zato razdeli znatne svote v občekoristne in dobrodelne namene za gori navedene okraje.

Dosedaj je dovolila za dijaške ustanove 30.000 K, za napravo potov 5000 K, različnim učnim zavodom in za ustanovitve slovenske obrtne strokovne šole 11.100 K, za podpore različnim požarnim brambam in v kmetijsko gospodarske namene nad 6.000 K, hranilnico ustanovivšim okrajem izplačalo pa se je 41.300 K za dobrodelne namene, skupno tedaj nad 93.800 K. Sprejema tudi hranilne knjižice drugih, posebno neslovenskih denarnih zavodov in jih obrestuje, ne da bi se pretrgalo obrestovanje.

Slovenci, vlagajte v Južnoštajersko hranilnico svoj cerkveni in ustanovni denar ali kadar nalagate denar za mladoletne ali varovance in zahtevajte pri sodiščih, da se naloži denar za mladoletne oziroma za varovance izključno le v južnoštajersko hranilnico.

Gospodarski paberki.

Zadrska podružnica c. kr. štajerske kmetijske družbe.

V gornjegrajskem okraju se je pojavila letos kuga slinavka, ki je imela kot posledico tudi to, da se niso vršili pri nas tudi sejmi in da je bilo zelo otežkočeno, deloma sploh onemogočeno, iz našega okraja spravljati živino.

Z ozirom na to živinsko bolezen je Zadrska podružnica naprosila predsedstvo c. kr. štajerske kmetijske družbe, naj pošlje v naše kraje strokovnjaka živinozdravnika, da pouči ljudstvo o raznih živinskih boleznih, zlasti o slinavki in o prvi pomoči pri oboleli živini.

Naši prošnji se je ustreglo ter se je določil živinozdravnik g. Anton Peršuh iz Braslovca, da predava na naših shodih.

Nato je Zadrska podružnica sklicala 5 kmetijskih shodov — in je lahko zadovoljna z njih potekom. Zadovoljili so pa ti shodi tudi navzoče poslušalce; vsaj nikjer nismo slišali nengodne sedbe, pač pa povsod soglasno zahvalo. To je tudi umljivo, kajti potrebno je, da zna vsak živinorejec najvažnejše, kako ravnati z obolelo živino in na kak način ji dati prvo pomoč in to ne le pri slinavki, temveč tudi pri raznih drugih živinskih boleznih. Prišli so na shode, na katere ni bilo nobene vstopnine, gospodarji in gospodinje, posli in razni drugi, ki se za to stroko zanimajo. Predavatelj g. Peršuh pa je tudi kaj poljudno in razumljivo govoril in razlagal, tako da so navzočniki vestno in mirno sledili njegovim besedam.

Vsebina živinozdravnikovega predavanja je bila v glavnih potezih sledeča:

Slinavka ali kuga na gobcih in parkljih se je prinesla v Evropo iz Azije. V naše dežele je prišla preko Balkana in Hrvaške. Razširjala se je naglo in je naredila po naši Avstriji precej škode. Bolezen sama se pojavi z kot krona velikimi mehurčki na nebu v gobcu, ki pa se kmalu razpustijo. S tem se kožica v gobcu rani in žival ne more lahko žvekati in uživati, zlasti ne trdega sena in slame. Izpuščaji se naredijo med parklji, vsled česar žival ne more lahko hoditi in stati. Tudi na vimenu se izpušča. Žival oslabi, ker ne more dovolj hrane v se dobiti — mleko je okuženo in se mora vselej, predno se zavziva, dobro prekuhati. Ne sme se takim kravam pustiti dojeti telet, ker bi okuženo mleko in izpuščaji na vimenu škodovali še nežnemu želodcu in istotako črevesom mladih živali. Raditega in še iz drugih okolnosti se dela živinorejcem velika gospodarska škoda.

Lečiti je na slinovki obolelo živino v prvi vrsti s tem, da se izpira notranji del gobca zelo mnogokrat z razpustlino galuna v vodi — med parklji in vimena pa se umivajo z razredčenim kreolinom.

Če ti zbolí ena žival v hlevu, okuži še druge v hlevu bivaajoče živali samo s tem, da jim gobce in parklje namažeš s cunjjo, s katero si oirgnil bolno žival. S tem dosežeš, da imaš bolezen v eni dobi v hlevu in da ti ob istem času živina ozdravi.

Zelo nevarno je prenašanje slinavke iz hleva v hlev, na cesti itd. in je gosp. živinozdravnik tozadevno omenil več slučajev.

Nato je opozarjal na veterinaro-policijske predpise in na njihovo upravičeno strogost.

Druga bolezen goveje živine, ki se zlasti v spodnji Savinjski dolini zelo širi, je neka bolezen spolovil pri kravah in bikih. Ta bolezen povzroča neplodovitost krav in ima za posledico veliko gospodarsko škodo: ni telet in je malo mleka. Razpravljaj je predavatelj o izvornu in o znakih te bolezni in o zdravljenju.

Peréci ogenj ali rdečica se tudi nekaj let sem zelo razširja. Povzročitelj so majhne živalice. Izogneš se tej bolezni, ako pustiš svinje cepiti. Živinozdravnik je pripravljen priti spomladi v razne naše kraje cepiti, ako se oglasi dovolj živinorejcev.

Nadalje je omenjal napihovanje, ki utegne često postati usodepolno, ter je navedel več raznih odpomoi. Tudi pri davljenju (n. pr. ako pride v goltanec kako jabolko, repa itd.) se v pravem času lahko pomaga. Navedel je več slučajev.

Konečno je še razpravljalo griži ali koliki konj in kako v prvi obolesti ravnati s tako živino. —

Na vseh shodih je govoril podružnični tajnik g. Šijanec Ignacij, učitelj iz Gornjegagrada, o važnosti „C. kr. štajerske kmetijske družbe“ in o koristih, katerih so deležni člani družbinih podružnic. Objednem je pozival navzoče poljedelce, naj pristopijo k tej strokovni kmetijski organizaciji, ki nudi za malo letnino 3 K precejšnji hasek.

Kmetijski shodi so se vršili:

1. V nedeljo, dne 3. t. m. v Ksaveriju v tamošnji šoli ob tri četrti 12. Bilo je prilično 60 poslušalcev. Po shodu se je oglašilo nekaj kmetovalcev, ki so stavili na gosp. živinozdravnika več vprašanj, na katera jim je rade volje odgovarjal.

2. V četrtek, dne 7. t. m. v Kokarjih v gostilni g. Jos. Praznika ob 2. uri popoldne. Shod

ni bil dobro obiskan. Nekaj je morda temu kriva popoldanska ura, nekaj neka komisija v bližini, nekaj pa premalo zanimanje. Žal! — Navzoči so pa z zanimanjem poslušali predavanje.

G. Praznik se je zahvalil živinozdravniku za predavanje ter izrazil željo, da bi se v tem okrožju zopet vršil kak enak shod.

Gosp. Šijanec je obljubil, da bo kmetijska podružnica to upoštevala ter bo po možnosti priredila še dva shoda in sicer enega v Gorici v tamošnji šoli, enega pa v Šmartnem, kjer se takrat radi pomanjkanja časa ni moglo zborovati.

3. Prav lep in dobro obiskan (čez 80 ljudi) pa je bil shod isti večer ob 6. uri v Bočni v gostilni g. Antona Žmavca. Shod je trajal čez 2 uri. V iskrenih besedah se je zahvaljeval prirediteljem tako poučno lepega večera g. Josip Bizjak, nadučitelj. Pristopilo je več novih članov.

4. Drugi dan, t. j. na praznik, dne 8. t. m. se je pa zbralo v Gornjem gradu v prostranih gostilniških prostorih gospe Mikuš po prvem cerkvenem opravilu do 80 moških in žensk vseh slojev.

Otvoril je shod podružnični načelnik gosp. Anton Kolenc, na kar se je vršil običajni vspeled.

Pristopilo je več novih članov, stavila so se razna vprašanja na g. živinozdravnika in se je sploh razvel živahen razgovor o kmetijskih zadevah.

5. Slabo je bilo vreme, ko sta se nato predavatelja peljala k Novi Štifti v dežju in megli, — toda poplačal jima je to slabo pot obilen poset shoda, ki se je vršil takoj po božji službi ob pol 12. uri dopoldne v gostilni g. Jakoba Sovinška. Zopet okoli 80 zvestih poslušalcev, ki so se tudi po shodu še dalje razgovarjali z gosp. živinozdravnikom o tem in onem slučaju glede živine.

Glasno so pritrdjevali navzočniki besedam nadučitelja g. Ivana Kelca, ki je izrekel zahvalo „Zadrski podružnici“ za prireditve shodov in živinozdravniku g. Peršuhu za temeljito in poljudno predavanje.

Teh pet „Kmetijskih shodov“ je pokazalo, da naše ljudstvo ve upoštevati važnost in korist takih in enakih predavanj in sestankov. Torej je želeti, da priredi „Zadrska podružnica c. kr. štaj. kmetijske družbe“ tekom letošnje zime še več sličnih shodov.

Opomba uredništva: V prihodnjem letniku priobčimo več gospodarskih člankov iz gornjegrajskega okraja. Razni možje so nam obljubili sodelovanje in upamo, da bomo s tem ustregli cenjenim naročnikom iz omenjenega okraja. Čim več pa bo naročnikov, tem popolnejši bo list tudi v tej zadevi.

Adolf Bursik

čevljar v Celju, poleg kapucinskega mosta

se priporoča za izgotavljanje jesenskih in zimskih čevljev iz raznovrstnega usnja v modernih oblikah in primernih cenah.

Varstvena znamka „Sidro“

Liniment-Capsici comp.,

524 nadomestilo za 42-18

sidro - pain - expeller

je kot najizvrstnejše bolečine olajšujoče in odvajajoče sredstvo za vtiranje (mazanje) pri prehladih itd. splošno priznano; za ceno 80 v., K 1.40 in 2 K se dobi skoro v vseh lekarnah. Pri nakupu tega povsod priljubljenega domačega sredstva vzamite le originalne steklenice v škatljah z našo varnostno znamko „Sidro“, ker tedaj ste sigurni, da ste dobili izvirni izdelek.

Dr. Richterja lekarna pri „Zlatem levu“
v Pragi, Elizabetina cesta št. 5 (nova)

Cigaretni papir

OTTOMAN

pristen le s to glavo; zavrnite vsako ponaredbo!

244 52-86

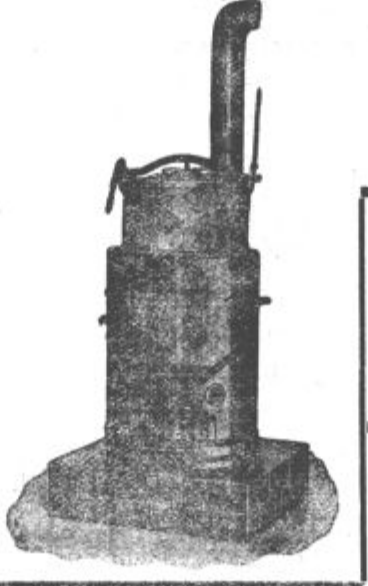
Najboljše

portlantski cement najboljše kakovosti,

vsakovrstne peči in štedilnike, sploh v železnarsko stroko spadajoče predmete prodaja po najnižjih cenah veletrgovina z železnino

„MERKUR“, Peter Majdič, Celje.

slamorenice, prenašalne kotle za pičo najnovejše sestave, žgarnjarske kotle, vozne plahte, pokrivala za konje in komate,

ALFA

brzoparilniki za krmo so najboljši!

Nov izboljššan sestav!

Močna izpeljava popolnoma iz kovanega železa in železne pločevine!

Svari se pred cenejšimi in slabšimi ponaredbami iz litega železa! 510 26-14

Zahtevajte cenike! Dopisuje se slovensko!

Delniška družba Alfa Separator, Dunaj XII/3,

Zahtevajte cenike!

Kdor hoče dobro poučno čtivo,

naj si naroči sledeče zvezke „Ljud. knjižnice“:

- II. O alkoholizmu. Cena 50 v, po pošti 60 v.
III-IV. Higijena na kmetih. Cena 1 K 20 v,
po pošti 1 K 30 v.
V. Kolera in kako se je moramo čuvati.
Cena 20 v.

Naroči se pri:
Vekoslav Spindler, urednik, Celje.

Martin Kolšek, čevljarški mojster,
Celje, Ring (v novi
posojilni hiši) priporoča svojo zalogo in delav-
nico za najrazličnejšo obutalo po zmernih cenah.
89 50-46

Slikar in pleskar

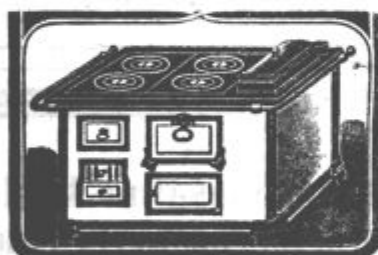
prevzame vsa v svojo
stroko spadajoča dela
kakor slikanje sob,
cerkev, črkoslikar-
stvo na steklo, les
itd. — Priporoča se
za obilna naročila.
Svoji k svojim!

Viktor Bevc v Celju,

69 Graška cesta šte. 8. -49

Darujte za Nar. sklad!

Triumf-štedilniki

Triumf-tvornice družba z o. z.
Wels, Zgornje Avstrijsko.

„Ka-a-a-j?!“

Dečki: „Papa je dovolil. Saj je vendar
Jacobijeva antinikotin-svalčilna
ovojka.

Pozor: Pristno le v škatljicah za svalčice
pod imenom **Jacobi**. 248 52-40

Ljudevit Borovnik
puškar

v Borovljah (Ferlach) na Koroškem
se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušk za
lovce in strelce po najnovejših sistemih pod po-
polnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokres-
nike, sprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno
in dobro izvršuje. Vse puške so na c. kr. presku-
ševalnici in od mene preizkušene. — Ilustrovani
ceniki zastonj! 61 52-46

Ivan Rebek, stavbeni in umetni ključavni ar,

vodovodni inštalater (Poljska ul. 14)

se priporoča za napravo železnih ograj, vrat, oken, stopnic ter
za vsa konstrukcijska dela, štedilnike, vseh vrst vodovode, vod-
njake, kopališča. Izdelujem močne premostne tehnice (Brücken-
wagen). — Vzamem v popravilo vsakovrstne tehnice in uteže.

Celje.

Vse po dnevnih cenah.

43 46-46

Celje.

Svoji k svojim!

Največja trgovina in velikanska zaloga ur, zlatnine,
srebrnine, verig, uhanov, zaponk, priveskov, prstanov z demanti,
brilanti in drugimi kamni. 46 50-50

Darila za Novo leto.

ZALOGA očal, naočnikov, daljnogledov itd.

Naročite cenike! Zastonj! Poštne prosto!

R. Salmič, Celje, Narodni dom

Edino delniško pivovarniško narodno podjetje
Delniška družba združenih pivovaren Žalec in Laški trg

Svoji k svojim!

v Ljubljani

Svoji k svojim!

priporoča svoje

izborna marčno, dvojnomačno, termalno in granatno pivo
v sodčkih in steklenicah. 52-48

Pri gnojenju travnikov, deteljšč in žita ne smemo opustiti poleg
gnojenja s Tomasovo žlindro in superfosfatom

gnojenja s kajnitom ali 40% kalijevo soljo.

Pojasnila o teh, kakor tudi drugih gnojilih daje **zastopstvo kalijevega**
sindikata: Fr. Mulec v Ljubljani, Gruberjevo nabrežje 14.

Kalijeva gnojila se dobivajo pri tvrdki „**MERKUR**“, **P. Majdič v Celju**,
pri c. kr. kmetijski družbi v Ljubljani, pri c. kr. kmetijski družbi v Gradcu ter še
pri mnogih drugih trgovcih. 75 46-46

Stanje hranilnih vlog nad 6 milijonov K

Posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v lastni hiši

„**Narodni dom**“ v Celju.

Rezervni zaklad znaša nad 360.000 K

Hranilne vloge sprejema na hranilne
knjižice ter jih obrestuje po **4 1/2 od sto**
brez odbitka rentnega davka.

Vloge v tekočem računu sprejema
ter jih obrestuje po 4 1/2 od sto od dne do dne.

Cekovne račune odvarja tvrdkam,
katere lahko poljubno razpolagajo s čeki
o svojem imetju.

Eskomptuje in vnovčuje menice,
kakor tudi nakaznice na vsa mesta.

Posojila daje na osebni in hipotekni kredit
po ugodnih pogojih. 57 49-49

Prva južnoštajerska vinarska zadruga

Ceniki in vzorci na zahtevo
zastonj in franko

r. z. z o. z.

v Celju

Ceniki in vzorci na zahtevo
zastonj in franko

Velika zaloga najrazličnejših vin iz vseh delov
Spodnjega Štajerja, letniki 1908, 1909 in 1910,
rudečih in belih po **najnižjih cenah.**

44 50-50